

9

רמת הגובן (מ'יון)

שם תיק: גולן - מיגון

מזהה פנימי: ג-5/7454

מזהה פריט: R0003j3z

כתובת: 2-107-11-5-8

תאריך הדפסה: 15/09/2022

ג-5/7454

ההסתדרות הציונית העולמית

חטיבת ההתישבות

רח' קפלן 17, תל-אביב
ת.ד. 7053 טל. 258211

מס'

תאריך ד אייר תשל"ב
6.5.73

לכבוד

רמ"נ קרמ ישראל,
ד.צ. 1070,
צ.ה.ל.

א.נ.א.

הנדון: אפיק מקלט - 59 החקנת לוח חשמל

מכתבך מיום 29.4.73

בנוכחותך טוכה בתאריך 3.5.73 שמשרד השיכון יתן הוראה
מתאימה לחברה החשמל בנדרון.

בכבוד רב,

יעקב אייגס

העמק: מ. גלוברמן - משרד השיכון
ישראל גלילי

אסיה
אסיה

התאריך 1.4.74

מדינת ישראל

תיק מס' _____

אל: ישראל _____

מאת: סיני _____

הנדון: _____

דני רוזוליו מוסר :

1. לאחר בדיקה אצל סטופה אושר

לרמה 70 מקלטים .

2. העמקת מקלט כדי למנוע בליטתו בשטח

מחייבת השקעה של 30 אלף לירות למקלט.

סה"כ 2,100,000 ל"י (שני מיליון ומאה אלף).

המטה הכללי אינו מאשר ההוצאות להעמקה .

חומר פריגד איגון

פריגד

מחבר

תוכנית ההתכצרות מרום גולן 14.1.73

מקלטים למגורי חברים

- ל - H 2 ל/59 נוספים. (13 בפועל).
- לרכבות 4 מפ/50 נוספים (מקלטים קיימים 20).
- שיכון נעורים 2 מפ/50 נוספים.
- מבנים טרומיים 1 ל/59 נוסף.
- מרפאה 1 ל/59 נוסף.

71

טרומיים היקף בטון מסביב.

- 120 מ' תעלות עיליות מחדר האוכל לאיזור המשקי.
- 80 מ' תעלות עיליות בין המבנים בצד המערבי לחדר האוכל. (המשק יבדוק הצעת היכנון).
- 100 מ' תעלות עיליות מפת באיזור המשקי.

מנהרות

- 8- מנהרות חצי תת קרקעיות מהמקלטים לשיכוני הרכבות.
- 100- מ' מנהרות ממגורי ה-H הקיימים למקלטים.
- בבניה של שלב ד' מנהרות תת קרקעיות מהבתים למקלטים.
- מנהרות ממבני הנעורים למקלטים.
- 10- מ' מנהרה מחדר האוכל הזמני למקלט מעבר לכביש.

מיגוני

- מיגון לאמבולנס מבטון + גג.
- מיגוני רכב מקירות בטון.

סידורים במקלטים

- ריצוף בכל המקלטים.
- משאבות חשמליות לכל המקלטים.
- קשר ראדיו למקלטים החדשים.
- קשר קווי תת קרקעי לכל המקלטים.
- שינוי מערכת החשמל ב-20 המקלטים הקיימים והתאמתה לעומס של תנורי חשמל.
- שינוי הצנרת במקלטים הקיימים והתאמתה למשאבות חשמליות.
- ריהוט למקלטים החדשים. (ע"מ 20,000 ל"ל למקלט).

מערכת אוזקה

מערכת אוזקה להפעלה מרחוק (נע"ח) + מערכת צופרים להפעלה מהישוב.

קשר

קשר ראדיו + תחנת ממסר בתל אביטל. (הצעה תקציבית 55,000 ל"אין כיסוי לבדיקה)

מחסות בשטחים

- 1- ל/24 למשע + 6 שפניות + תעלות עיליות מפת.
- 2- ל/24 לטלחין + 6 שפניות + תעלות עיליות מפת.

מחסות למפעל

- 1 ל/24 למפעל הטוף בתל ארם. צופר חשמלי.
- 1 ל/24 למפעל בתל פרם. צופר חשמלי.
- 75 מ' קירות מגן למעל מפת.

- ציור לריהוט המקלטים בשדות 1,500 ל"ל למקלט.
- זגוגיות ברמת הגולן לא רגילות. (המשק יבדוק זגוגיות שונות ויחליט).

תכנית התבצרות אלרום 14.1.73מקלטים למגורי חברים

- למבנים טרומיים 3 ל/59 נוספים. (מקלטים קיימים 5)
- לשיכון משפחות 3 מפ/50 נוספים.
- מרפאה + חדר חולים 1 ל/59 נוסף.
- לנסות להקדים בניית מקלט לחדר אוכל קבע כדי לחסוך מקלט למועדון.
- במידה ולא יבוצע בהקדם יש צורך בבניית מקלט מפ/50 בין חדר האוכל הזמני למועדון.

מקלטים באיזור המשקי

- איזור הכוסך + בית החרושת לנעליים ל/24 נוסף.
- 1 ל/24 באיזור הנ"ל בשלבי בניה.
- איזור הלולים ל/19.

מחסות בשטחים

- ממע ל/24 + 4 שפניות + 40 מ' העלות עיליות מפח.
- שלחין ל/24 + 4 שפניות + 40 מ' העלות עיליות מפח.
- שלחין בעין חוואר ל/24 + 50 מ' העלות עיליות מפח.

מינהרות

- 250 מ' מבתי המגורים למקלטים הקיימים + החדשים.
- 10 מ' מחדר האוכל הזמני.
- 20 מ' מהמועדון למקלט במידה ויוחלס על הקמתו.

תעלות עיליות

- 70 מ' תעלות עיליות באיזור המשקי.
- קיטעי תעלות עיליות מהאיזור המשקי לאיזור המגורים.
- 200 מ' תעלות עיליות מבטון מהבתים הקיצוניים לחדר האוכל.

מיגונים

- מיגוני רכב מבטון.
- מיגון לאמבולנס מבטון + גג (מיקום ליד המרפאה המתוכננת).
- קירות מגן מטביב למבנים התעשייתיים.
- קירות מגן מטביב למיקלחת + מכבסה מבטון כ-60 מ'.

סידורים במקלטים

- ריצוף לכל המקלטים.
- משאבות חשמליות לכל המקלטים.
- קשר ראדיו למקלטים החדשים.
- קשר קווי תת קרקעי לכל המקלטים.
- ריהוט למקלטים החדשים.
- שינוי מערכת החשמל במקלטים הקיימים והתאמתה לעומס של תנורי חשמל וכו'.
- שינוי הצנרת במקלטים והתאמתה למשאבות חשמליות.
- ציוד הריהוט למקלטים בשדות כ-1,500 ל' למקלט.

- מתג מרכזי לכיבוי החשמל במשק ממקלט המפקדה, ביצוע משרד השיכון.

תכנית התבצרות עין - זיוון - 14.1.73

מקלטים למגורי חברים

- מיבנים איזור 6 ל/59 נוסף. (מיקלטים קיימים - 15)
- מיבנים איזור 2 מ/50 נוסף.
- מיבנים איזור 8 ל/59 נוסף.
- מיבנים איזור 9 ל/59 נוסף.
- מועדון + מזכירות + מחסן ל/59 נוסף.

מקלטים באיזור המשקי

- מסגריה + מוסך במקום החדש ל/24.
- לולפס ל/17.
-

מחסות בשטחים

- מטע ל/24 + 6 שפניות + 50 מ' תעלות עיליות מפח.
- שלחין ל/24 + שפניות + 50 מ' תעלות עיליות מפח.

מנהרות

- 250 מ' מהבתים למיקלטים הקיימים + המקלטים החדשים.

מיבונים

- 6 מיבוני רכב מביטון.
- מיגון לאמבולנס מבטון + גג.
- 9 ביתנים במטון למרכזי חימום כ- 70.000 ל"י.
- קיר מיגון למפעל + גג במקום שנמוקמת המכונה (הועדה לצרכים משקיים).
- 90 מ' מסביב למסגריה מפח.
- 60 מ' מסביב למבטסה מבטון.
- 100 מ' מסביב למחסן הבגדים מבטון (עדיפות ביצוע).

תעלות עיליות

- 200 מ' בקטעים מחדר האוכל למקלט מ/50.
- קטעים מחדר האוכל לבית התינוקות.
- קטעים מהשיכון הצפוני לבתי הילדים.

סידורים במקלטים

- משאבות חשמליות למקלטים.
- קשר א' רדיו למקלטים החדשים.
- קשר חת קרקעי בין כל המקלטים.
- ריהוט למקלטים החדשים.
- חימום למקלטים שעדיין לא סודר.
- שינוי מערכת החשמל במקלטים הקיימים והתאמתה לעומס של תגורי חשמל וכו'.
- שינוי הצנרת במקלטים הקיימים והתאמתה למשאבות חשמליות.
- חיבור 5 מקלטים שנבנו ע"י משרד הבטחון לרשת הביוב (5000 ל"י).
- מתג מרכזי לכיבוי החשמל ממקלט מיפקדה ביצוע משרד השיכון.

מדינת ישראל

משרד השיכון

תאריך 11.1.1973

מספר

אל: השר ישראל גלילי

הנדון: מקלטים נוספים ועבודות ביצור אחרות נוספות ביישובי רמת הגולן.

איש השר,

בהמשך לשאלתך בשיחתנו הטלפונית מאתמול הריני מחבד לאשר, כי שלשום 9.1.73 הופעלו העבודות הנדונות לפי פירוש שקבלנו מאג"ס/הגמ"ר/במטכ"ל/צה"ל מס' כס - 400 - 328 מיום 21.12.72. (הפירוש רצ"ב).

בהתאם להוראת שר השכון הופעלו העבודות כאמור שלשום על אף העובדה שהדיון על העברת התקציב למשרדנו יתקיים רק היום אחה"צ אצל שר האוצר.

בברכה,
ש. אבני
סגן המנהל הכללי.

העתק:

מו זאב שרף, שר השיכון, רח' הלל 23, ירושלים.

מדינת ישראל

תאריך

מספר

חלוקת התקציב ליישובים.

250,000.-	1. <u>נוה אטיב</u> חשמל תח קרקעי
15,000.- 462,500.-	2. <u>אל - רום</u> מיגון מקרר חשמל תח קרקעי
80,000.- 462,500.-	3. <u>מרום גולן</u> מקלט ל - 24 חשמל תח קרקעי
60,000.- 962,500.-	4. <u>עין זיון</u> מקלט ל - 17 חשמל תח קרקעי
60,000.- 150,000.- 562,500.- 48,000.-	5. <u>רמת מגשימים</u> מקלט ל - 17 מקלט ל - 59 מרפאה חשמל תח קרקעי הטמנת מיכלי גז
160,000.-	6. רזרבה למיקלוט שיופעל בחאום עם צה"ל

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל

המחלקה להתישבות חקלאית

בתשובה נא להזכיר:

.....	אגף
.....	מספר

המען הטלגרפי: "JEVAGENCY"
CODE: BENTLEY

טלפון 258211 TEL. — ת.ד. 7053 P.O.B.
רח' קפלן 17 הקריה
17. KAPLAN ST. HAKIRIA

ד' שבט תשל"ג

תל-אביב,

7.1.73

לכבוד

השר י. גלילי

לשכת ראש הממשלה

י ר ו ש ל י ם

א.נ.,

בתשובה לשאלתך ביום 47.1.73.

בהמשך לדיון שהתקיים בלשכת ראש הממשלה בענין מתקני בטחון נוספים לשובי רמת הגולן.

1. שוחחתי עם השר פ. ספיר בענין הקצאת התקציב הנוסף המתחייב מסכום הדיון האמור.
השר מבקש לזמן אליו את ר/אלוף צ. צור, ארנון גפני ואותי ע"מ להסדיר הענין.

אנו עומדים על המשמר לזמון הפגישה בהקדם.

2. מנכ"ל משרד התקשורת, בהתיעצות מוקדמת אתי ועם תת אלוף יונה אפרת, סיכם עם מפקד חיל הקשר שמחנני שני הגורמים יסכמו ביניהם תוך חודש ימים הצדדים הטכניים והאחרים הקשורים בבצוע ההחלטה על הסמנת קוי הטלפון למרבית ישובי הרמה.

בתום הכנת הנ"ל יתקיים דיון להבהרת דרכי הבצוע והממון של הפעולה.

בברכה,

יחיאל אדמוני
מנהל כללי

לשכת ה-רמטכ"ל

תאריך 1 ינו' 73
מס' תיק

מועצה

אשר

מזכיר למועצה
למועצה

הנדון: תוספת בקשה לזכות

ביושבים מוסמכים במועצה

שק 10211 - 25 33272

1. המועצה המזכיר המבואר למועצה, כאן
בין ימי ההחלטה שנקבעה
בין אצל מועצה, שיוצק במועצה
שגוי ב-מועצה (היאביה) שמועצה
נכחו במועצה שמועצה (המועצה)
(ס"ד 4)

2. הועדה אשר אף מועצה
המועצה המוסמכת בקשה לזכות
ביושבים מוסמכים במועצה

3. המועצה אשר אף מועצה
במועצה

אבנר שלום סא"ל
ראש לשכת ה-רמטכ"ל

שנת ה'תשכ"ג
1. 1. 1973
חיק -

מסכ"ל/אג"מ/מב"ת/הגמ"ד
הרמ"ח לשכת
2418 טל
338 400 כס
תשל"ג כר
72 דצמ 31

לשכת ראש אג"מ/רל"ש
לשכת הרמטכ"ל/רל"ש
יוד הצפון/קצין הגמ"ד

הנדון: תוספת התבצרות בישובים עורסיים ברמח"ג

1. להלן המלצתו לחלוקת תקציב בוסף של 1,000,000 (מליון) ל"ד :-

א.	מקלות, קירות מגן	580,000 ל"ד
ב.	קשר בין מקלטים	420,000 ל"ד
ג.	סה"כ	1,000,000 ל"ד

2. האמצעים המוזכרים לעיל נידון עם התקציב של ה-10 מליון ל"ד (שאושר ע"י הממשלה בחודש דצמ' 72) משלים את המיגון לפרט בישובים הנאים :-

- א. מבוא חמה
- ב. גינת
- ג. גבעת יואב
- ד. בני יהודה
- ה. נאות גולן
- ו. אפיק

3. המחירים הנ"ל הינם על סמך אומדנים.

ראש ערפר, אלי"מ
המחלקה ראש

כב' שבת חשל"ג
27.12.72

Handwritten signature/initials at the top right.

לכבוד
ה'הו ל. איגמ
י. סלע - משרד החקלאות, אפת
ד. קומר אל"ם, מככ"ל הגמ"ר

ג.נ.א

בדיון בהשתתפות השרים ה. גבתי, י. גלילי, זמ. דיון שהתקיים
ביום 21.12.72. סוכס דבר הקמה ועדה משותפת ל- ש.ח.ל, משרד
חקלאות, והמחלקה להתיישבות לצורך בדיקה המהחייב בהמצב המוליס
והמחשובי ברמת הגולן ולאור הנסיון שנלמד בעת ההתבונן, על הכנון
הישובים באזור וסחוט הסקט.

הבריקה אריכה להתייחס במיוחד:

1. למקום הישובים והחקנים משרם חוקמו.

2. לחכנון ומחזה ענפי הסקט בישובים.

הבריקה אריכה לחת תשובות לבקיות קרונות ולבקיות הקונקרטיים על
כל יסוב ומפעל.

המשרדים הנוגעים בדבר הודיעונו על מנויכם בחגרים בוקרה. נודה לכם באם
הפעלו בתוקף מנוי זה.

את פעולת חוקרה ירכז מר י. איגמ.

מסקנותיכם בא המציאו, לצורך דיון במורום שהחליט על הקמה חוקרה,
לא יאחר מסוף חודש ינואר 1973.

מסקנותיכם בטכו בא על בקורים באזור וריחובים ועל ברורים עם כל
אישיות או גוף שהסגאו לנכנון להועץ בו.

ב.ג.ר כ.ה.

יחיאל אימורי
מנהל כללי

הקונק: לשכת השר י. גלילי
לשכת השר ה. גבתי
לשכת השר מ. דיון
מבל הגליל

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל

המחלקה להתיישבות חקלאית

בתשובה וא להזכיר :

אגף

מספר

המען הטלגרפי : JEVAGENCY
CODE: BENTLEY

טלפון 258211 ת.ד. 7053 P.O.B.
רח' קפלן 17 הקריה
17. KAPLAN ST. HAKIRIA

טז' טבת תשל"ג

21 בדצמבר 1972

תל-אביב,

לכבוד

השר י. גלילי

משרד ראש הממשלה

ירושלים.

א.נ.,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מאתמול להלן סכום פעולותינו לממוש ההחלטות שהתקבלו בדיון שהתקיים אצל רוה"מ ביום 17.12.72.

1. בטחון משלים בישובים.

- 1.1 הושלמה חלוקת התקציב הנוסף בסך 5 מיליון ל"י.
לוטה הצעה לחלוקת התקציב, בציון הנושאים שאין להם כסוי, שהם בהחלט שוליים, והגורם המבצע.
- 1.2 נושאים שנכללו בתכנית שהוכנה ע"י פקוד הצפון ואנשינו ואינם כלולים בטבלת חלוקה הם:
 - 1.2.1 כבישי בטחון - יסללו בהתאם לקביעת פיקוד צפון ומתקציבו.
 - 1.2.2 קשר רדיו למקלטים, מערכת אזעקה, תחנת ממסר לרשת משקית, תפקוד מרחוק לאזעקה מהחטמ"ר - הוזמן ע"י חטיבת ההתיישבות מכספי בטחון משלים.
 - 1.2.3 קשר לאמבולנסים - מכוסה, בפועל יש קשר שהותקן ע"י מ.צ.א.
- 1.3 עם קבלת האשור התקציבי - ניתן יהיה להפעיל בצוע התכנית.

2. התקנת קשר קוי תח קרקעי לרוב ישובי הרמה.

- 2.1 בהתאם למוסכם ביני לבין הא"ל יונה אפרת נקבע :-
 - 2.1.1 הודעה למנכ"ל משרד התקשורת על ההחלטה שהתקבלה והצורך להערכות המשרד מבחינה תקציבית, תכנונית ובצועית.
 - 2.1.2 קיום דיון משותף למשרד התקשורת, מטכ"ל הגמ"ר וחטיבת ההתיישבות לסכום דרך בצוע ההחלטה.
- 2.2
 - 2.2.1 בוצע על ידי.
 - 2.2.2 מנכ"ל התקשורת קבל על עצמו להודיענו המועד המתאים לקיום המפגש לסכום דרך הפעולה.

בברכה,

טופס 2483 6000 67 8.

יחיאל אדמוני

מנהל כללי

חלוקת הקציב \$ מליון ואחריות ביצוע

הגורם המבצע	הנושא	טכום בל"י	סה"כ
משרד השיכון	חשמל תח קרקעי	2,850,000.-	
	מקלטים	350,000.-	
	מנהרות	110,000.-	
	מיגון מיכלי גז	48,000.-	
	מיגון	15,000.-	3,373,000.-
הסוכנות	מיגון מיכלי מים		
	ודלק	235,000.-	
	השקיה קבועה	1,020,000.-	1,255,000.-
משרד הבטחון	מיגון רכב	167,000.-	
	העלות עיליות		
	וקירות	175,000.-	
	מיגון בריכת מים	30,000.-	372,000.-
סה"כ			5,000,000.-

חוספת מלגות ביישובי רמת-הגולן - נהוגים לדיון
(נר)

1. פקוד הצפון הציג דרישות לחוספת מגון ובטחון משלים המסתכמות בכ-18 מליון לירות הכוללות:-

- א. חוספת מקלוט.
- ב. קשר בין מקלטים.
- ג. מגון מיכלי דלק מים ורכב.
- ד. חשמל תת קרקעי.
- ה. קשר קוי תת קרקעי אל הישובים.
- ו. השקיה אוטומטית.

2. ה-רמטכ"ל המליץ להקצות 10 מליון לירות להפעלה בקדימויות הבאות:-

- א. מקלוט העלות עליות ומגון מיכלים 1.5 מליון
- ב. חשמל תת-קרקעי והשקיה מרחוק 3.5 מליון
- ג. קשר תת-קרקעי לרוב הישובים ברמה 4.5 מליון
- ד. 600,000 ל"י נמצאים בבר בביצוע מתוך תקציב בטחון משלים של חסוכנות, ויכסה את גורם הקשר הבין-מקלטי.

3. וזמלצת ה-רמטכ"ל מכסה הצרכים של הישובים הבאים:-

- א. נוה אטי"ב.
- ב. אל-רום.
- ג. מדרם גולן.
- ד. עין זיון.
- ה. רמת הנשימה.

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, י"ז בטבת תשל"ג
22 בדצמבר 1972

שמור

השר י. גלילי

אדוני השר,

הנני מעביר לך רצ"ב סיכום ההחלטות
אשר נחקבלו בדיון אצל ראש הממשלה ב-17.12.72
בדבר תוספת מיגון בישובי רמת-הגולן.

ב ב ר כ ה ,

העתקים:

שר האוצר
שר החקלאות
לשכת שר הבטחון.

י. ליאור - תא"ל
מזכיר צבאי לראש הממשלה

תוספת מיגון בישובי רמת-הגולן

החלטות שנחקבלו בדיון אצל ראש הממשלה ב-17.12.72

השתתפו בדיון: ראש הממשלה, שר הבטחון, שר החקלאות, השר י. גלילי, מנהל מחלקת ההתישבות, תא"ל י. ליאור, תא"ל י. אפרת

1. צה"ל בשיתוף עם המחלקה להתישבות, יתחילו מיד בבדיקות והכנות עם המשרדים הנוגעים בדבר לביצוע העבודות לביצור ישובי רמת-הגולן, כהצעת הרמטכ"ל מיום 15.12.72.
בשלב ראשון יבוצעו: - א. עבודות ביצורים בחמשה ישובים בסכום של 5.5 מליון ל"י.
ב. התקנת קשר קווי תת-קרקעי למרבית ישובי הגולן בשיעור של 4.5 מליון ל"י.
2. לגבי התקנת קשר קווי תת-קרקעי מתקבלת הצעת שר הבטחון: משרד הבטחון יקציב מליון וחצי מתקציבו; משרד האוצר - מליון וחצי ל"י; משרד החקשורת והמחלקה להתישבות - מליון וחצי ל"י. הסדר סופי יקבע עם שר החקשורת בשובו מחו"ל.
3. הנושא בכללותו, לרבות התקציב לעבודות הביצורים בסך 5 מליון ל"י וכן 1.5 מליון ל"י (לרבות השתתפות האוצר בהתקנת הקשר הקווי התת-קרקעי) יסוכם עם שר האוצר בשובו מחו"ל.
4. יערך ברור לגבי ביצור הישובים שטרם נכללו ברשימה שאושרה ע"י הרמטכ"ל.
5. המחלקה להתישבות תרכז ביצוע התכנית.

צבא הגנה לישראל
ד.צ. 1070 טל' 692418

כס-400-328

ט"ז טבת תשל"ג
21 דצמבר 1972

משרד השכון / מר ש. אבני (3)
הסוכנות היהודית / מר י. אדמוני (3)
לשכת ראש אג"מ / רל"ש
היועץ הכספי ל-רמטכ"ל
מקור הצפון / לשכת האלוף
מקור הצפון / ק. הגמ"ר (3)

הנדון: השלמת מערך ההתבצרות נגד הפגזות בישובי רמה"ג

התקציב בסך 5 מיליון לירות שהועמד להשלמת מערך ההתבצרות נגד הפגזות בחמשת ישובי רמה"ג מיועד לנושאים הבאים :

א. מקלטים	350,000.- ל"י
ב. רזרבה למיקלוט	160,000.- ל"י
ג. מנהרות	110,000.- ל"י
ד. תעלות עליות וקירות מגן	175,000.- ל"י
ה. מיגון רכב	167,000.- ל"י
ו. מיגון מיכלים (מים ודלק)	235,000.- ל"י
ז. מיגון מקרר	15,000.- ל"י
ח. מיגון מיכלי גז	48,000.- ל"י
ט. חשמל תת קרקעי	2,700,000.- ל"י
י. השקיה אוטומטית	1,010,000.- ל"י
יא. מיגון בריכת מים	30,000.- ל"י
יב. סה"כ כללי	5,000,000.- ל"י

2. פרוט הנושאים בחתך של ישובים ואחריות המוסדות המבצעים ראה נספחים א ו-ב.

3. בנוסף לנ"ל, יפורט בנפרד פרוט הקשר הקוי התת קרקעי עבור רוב ישובי רמה"ג בסך של 4.5 מיליון לירות.

4. היועץ הכספי ל-רמטכ"ל מתבקש לפנות למשרד האוצר, כדי שהתקציב הנ"ל יועמד לרשות המשרדים המתאימים בהתאם למפורט בנספח ב'.

בכבוד רב,

זאב עופר, אל"מ
ראש המחלקה

השלמת בצורים בישובי רמת הגולן

חלוקת הווקציב לישובים

284,000.-	1. <u>פנה א-טיב</u>	א. מיגון כלי רכב	34,000.-
		ב. חשמל תת קרקעי	250,000.-
819,500.-	2. <u>אל - רום</u>	א. תעלות עליות וקירות מגן	23,000.-
		ב. מיגון מקרר	15,000.-
		ג. מיגון מיכלים (מים ודלק)	45,000.-
		ד. מיגון רכב	34,000.-
		ה. חשמל תת קרקעי	462,500.-
		ו. השקיה אוטומטית	240,000.-
993,500.-	3. <u>פרום גולן</u>	א. מקלט ל-24	80,000.-
		ב. תעלות עליות וקירות מגן	50,000.-
		ג. מיגון בריכת מים	30,000.-
		ד. מיגון מיכלים (מים ודלק)	80,000.-
		ה. מיגון רכב	51,000.-
		ו. חשמל תת קרקעי	462,500.-
		ז. השקיה אוטומטית	240,000.-
1,523,500.-	4. <u>עין זיון</u>	א. מקלט ל-17	60,000.-
		ב. תעלות עליות וקירות מגן	62,000.-
		ג. מפנה למקלט חדר אוכל ובית ילדים	110,000.-
		ד. מיגון מיכלים (מים ודלק)	65,000.-
		ה. מיגון רכב	24,000.-
		ו. חשמל תת קרקעי	962,500.-
		ז. השקיה אוטומטית	240,000.-
1,219,500.-	5. <u>רמת מגשימים</u>	א. מקלט ל-17	60,000.-
		ב. מקלט ל-59 למרפאה	150,000.-
		ג. תעלות עליות וקירות מגן	40,000.-
		ד. מיגון רכב	24,000.-
		ה. מיגון מיכלים (מים ודלק)	45,000.-
		ו. חשמל תת קרקעי	562,500.-
		ז. השקיה אוטומטית	290,000.-
		ח. הסמנת מיכלי גז	48,000.-
160,000.-	6. רזרבה למיקלוט טיפועל בתאום עם צה"ל		
5,000,000.-	7. ס"ה כללי		

נספח ב'

השלמת בצורים בישובי רמת הגולן

חלוקת תקציבים ואחריות ביצוע

3,383,000.-	משרד השכון	1.
350,000.-	א. מקלטים	
48,000.-	ב. מיגון מיכלי גז	
15,000.-	ג. מיגון מקרר	
2,700,000.-	ד. חשמל תת קרקעי	
110,000.-	ה. מנהרות	
160,000.-	ו. רזרבה למיקלוט שיופעל בתאום עם צה"ל	
1,245,000.-	הסוכנות היהודית	2.
235,000.-	א. מיגון מיכלים (מים ודלק)	
1,010,000.-	ב. השקיה אוטומטית	
372,000.-	משרד הבטחון	3.
175,000.-	א. תעלות עליות וקירות מגן	
30,000.-	ב. מיגון בריכות מים	
167,000.-	ג. מיגון רכב	
5,000,000.-	סה"כ	4.

הישוב	נושא	טכום בל"י	סה"כ תקציב	נושא	טכום בל"י	סה"כ תקציב
נוה אטיב	מיגון כלי רכב חשמל תח קרקעי	34,000.- 250,000.-	284,000.-	השמנת מיכלי גז מקלט ל - 59	30,000.- 140,000.-	170,000.-
אל רום	מיגון רכב מיגון מיכלי מים ודלק תעלות עליות וקירות מגן מיגון מקרר חשמל תח קרקעי השקיה קבועה	34,000.- 45,000.- 23,000.- 15,000.- 500,000.- 250,000.-	867,000.-	גידור מטעים	45,000.-	
מרום גולן מיגון רכב	מקלט ל - 24 מיגון רכב מיגון מיכל מים ודלק תעלות עיליות וקירות מגן חשמל תח קרקעי השקיה קבועה מיגון בריכת מים	80,000.- 51,000.- 80,000.- 50,000.- 500,000.- 240,000.- 30,000.-	1,031,000.-	גידור מטעים מקלט ל - 59	45,000.- 140,000.-	45,000.-
עין זיוון	מקלט ל - 17 מיגון רכב מיגון מיכלי מים ודלק תעלות עיליות וקירות מגן חשמל תח קרקעי השקיה קבועה מנהרה למקלט חדר אוכל ובית ילדים	60,000.- 24,000.- 65,000.- 62,000.- 1,000,000.- 240,000.- 110,000.-	1,561,000.-	גידור מטעים	45,000.-	45,000.-

הישוב	נ ו ש א	טכום בל"י	סה"כ תקציב	נ ו ש א	טכום בל"י	סה"כ תקציב	
רמת מגשימים	מקלט ל-17	60.000		גידור מטעים	90.000		
	מקלט ל-59 למרפאה	150.000					
	מיגון רכב	24.000					
	מיגון מיכלי מים ודלק	45.000					
	הטמנת מיכלי גז	48.000					
	העלות עיליות וקירות	40.000					
	השקיה קבועה	290.000					
	השכלת תת קרקעי	600.000	1,257.000			90.000	
ס " ה			5,000.000			350,000	

[illegible]

3 ימים מן חגים ויום אחד

[illegible]

הקיבוץ המאוחד

~ ~ ~ המזכירות ~ ~ ~

תל"אביב, 30.11.72
 197
 רח" סוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271
 כתובת למברקים: המאוחד תל"אביב 197

אשר
 כח. כחול

לוועדה לתיאום הפעולה בבטחונות ביישובי הרמה

הנדון: (1) דו"ח פעולה ביישובים בתקופה 28.11.72 - 24.11

(2) המלצות להמשך ההתארגנות ביישובי הרמה.

כללי

1. הצבא הסורי הוכיח בשבת (25.11.72), שאף ללא פעילות מוקדמת של כוחותינו, ולמרות תנאי מזג האוויר הקשה, הוא יכול לפתוח במטחי אש ארטילריים, אינטנסיביים, לעבר מטרות בשטחינו.
2. מכאן שיש להביא בחשבון הנחתות פתע ארטילריות על היישובים האזרחיים.
3. מסיבות אקלימיות ומדיניות יתכנו "ימי קרב" שיתבטאו, בתקופה זו של השנה, בחילופי אש ארטילריים, מבלי להגיע לקרבות הכרעה. מצב זה יכול להמשך פרק זמן מסוים במידה ולא יחרוג מגבולות התכתשות בין הצבאות, ולא יעבור ויחרוג מגבול של סבירות.
4. הסלמה במצב יכולה לחול גם בתנאים הנוכחיים, כל שכן עם שנוי מנאי מזג האוויר והווצרות סיטואציות פוליטיות מתאימות מבחינה ערבית, באזור.
5. היישובים ברמה מצויים במתקנים הבטיסטיים לעמידה בפני מציאות הנ"ל. ככולם מקלטים הנותנים מחסה לכל האוכלוסיה המצוייה עתה ביישובים.
6. הערכות היישובים צריכה לבוא לידי ביטוי בשינוי היחס לנושא הבטחון, בארגון האוכלוסיה להגנה פאסיבית, בהתקנת מערכת האמצעים הקיימת ובהוספת החסר, ובשיפור תנאי הקיום של היישוב לעמידה בתנאי חרום ממושכים, יחסית.
7. בהתחשב בהרכב החברתי והגילי של היישובים ובאופי התקריות העלולות להתפתח, יש לראות את הערכות הבטחונות של היישובים ברמה בעדיפות ראשונה, לפני כל נושא אחר ולעשות מיד, ובקצב מזורז להשלמת הסידורים הבטחוניים, על מנת להבטיח את יכולת עמידתם של היישובים מבחינה חברתית ללא משברים מכאיבים.

הערכות היישובים

1. מבחינת סדר הביצוע אני מציע פעולה בשלושה שלבים מבחינת סדר עדיפויות בריכוז מאמצים, עבודה וטיפול.
2. למעשה, יש לפעול בשלושת השלבים במקביל מתוך התחשבות באפשרויות הביצוע.

3. להלן שלושת השלבים

- א. השלב המיידי: שיקרו ארגון האוכלוסיה והבאת האמצעים המצויים ביישוב למצב שמיש, השקעות מיידיות להשלמת ציוד חיוני חסר. עם סיום הפעולה בשלב זה יש להניח כי נוצרו התנאים הבטיסטיים לקיומו של היישוב בעת אש.

הקיבוץ המאוחד

~ ~ ~ המזכירות ~ ~ ~

תל-אביב, 197

רח' טוטין 27, ת.ד. 16040, טל. 245271

כתובת למברקים: המאוחד תל-אביב 197

- 2 -

שלב זה יסתיים תוך 14 - 10 יום, ולפי הערכתי שלושת הישובים יכולים להגיע לסיום ההכנות תוך 10 ימים, מאז החלה הפעולה (24.11.72).

ב. שלב ב' - אלא שלב שיפורים והשלמות: הפעולות בנושאים אלה יהיו מותאמים למצבו של כל ישוב בנפרד. כאן יש להשלים סידורים של מים, חשמל, ביוב, שכפ"צ, מיטות במקלטים וכו'. לרוב הפעולות יש אישורים ויש לזרז הביצוע על ידי הגורמים השונים. משך שלב זה 30 יום.

ג. שלב ג' - ביצוע תכנית מורחבת של מתקנים ואמצעים שיענו על צרכי הישובים בתחום הרמה, ויענו על בעיות שונות שהתעוררו עקב המצב. ביצוע תכנית כזו, מחייבת השקעות גדולות וההחלטה עליהן חייבת ליפול בדרגים מדינניים גבוהים בהמלצת הצבא. יש לתבוע כי אמצעים אלה יטופקו, לפחות בחלקם, תוך 5 חודשים עם תחילת האביב. חלק זה אינו אופייני במיוחד לישוב מסויים והפריטים השונים יכולים להיות שווים לכל הישובים ברמה.

המצב בישוביםעין - זיוןשלב א'

1. כוח האדם שובץ בהתאם לפריסת המקלטים ונקבעו ממלאי התפקידים.
2. חולק הציוד הקיים בישוב למקלטים והוזמן ציוד נוסף בהתאם לצרכי לרשימות שהוכנו.
3. צוות קטן של חברים עוסק בהכנות ומרכזן.
4. נעשה טיפול בהרכבת תנורי חימום למקלטים.
5. מטפלים בגמר הסידורים במקלט הילדים השני ותוך ימים אחדים יוכשר למלא תפקידו.
6. נרכשו 4 גנרטורים לצרכי המקלטים.
7. בחלק ממקלט חדר האוכל מתארגנת תחנת איסוף פצועים.
8. במקום נמצא רופא אזרחי במידה ורופא כזה לא יהיה, יציב הצבא רופא צבאי בשעת כוננות.
9. הצבא הבטיח זחל"ם במשק (בשעת כוננות) לצרכי פינוי.
10. הצבא הבטיח לספק אפודות מגן לצורך חילוץ פצועים בעת אש.
11. הצבא אלא השלים עריכת ציוד עבור תחנת האיטוף וחובשי המקלטים.
12. סומנו מקומות לשוחות ומחפורות, קטעי תעלות ומחסום. הצבא יבצע החפירה והדיפון.
13. יש לספק בסידור מכשיר האזעקה או החלפתו. יש להבטיח הפעלתו ממקלט הפיקוד.
14. הרופא החטיבתי מוכן להבטיח קיום קורס לחובשים. ניתן לעשותו במסגרת רחבה יותר של כמה ישובים להשלמת מערך החובשים (במשק אחות + 2 חובשים).
15. יש לוודא שחבר אחד, לפחות, יעסוק בסידורי הבטחון, קשר עם הצבא, ויתאם את הפעולה להשלמת החסר.
16. יש להבטיח אנוהלים לתחזוקת הקיים במצב תקין.

הקיבוץ המאוחד

המוזכירות

תל"א ב' 197
רח' טוטין 27, ת.ד. 16040, 245271
כתובת למברקים: המאחד תל"א ב' 197

- 3 -

17. יש להבטיח סידורים נאותים לטיפול בילדים לאור העובדה כי מורגש אי שקט אצל חלק מהאמהות.
18. במקום ¹³⁴מקום מוגן ל-2 כלי רכב, נקבע כי בשעת חרום יש לפזר את השאר במשק.

שלב ב'

1. השלמת מישור בכול המקלטים.
2. גמר חיבורי מים, ביוב וחשמל. סידור חשמל אוטונומי במקלטים.
3. הבטחת רשת קשר קוי (עילי) מהצבא לפריסה בין המקלטים עד להשלמת ציוד קשר ~~אמצא~~ רדיו.
4. במשך 7 מכשירי קשר לאחר שמרכיבים את המכשירים כולם (כולל הללו שיוצאים עם העובדים לשדה), דרושים 12 מכשירים. יש לדאוג להשלמת החסר.
5. יש להוסיף מכשיר אזעקה נוסף.
6. גרוב בית אלפא (לצרכי כיבוי) אינו תקין ויש לסדרו. כמו כן יש לרכז אמצעים נגד אש, ולתדרך צוות בהפעלתם בסוגי שרפות שונות.
7. יש להכין רכב נוסף להובלת פצועים באמצעות מתקן מתפרק.
8. הגנת מיכלי דלק, מים.
9. סידור יציאה נוספת מחדר האוכל. רצויה מנהרה עילית למקלט.
10. התקנת מפסיק זרם ראשי.
11. מיכל דלק תת קרקעי לגנרטור.

מרום גולן

שלב א'

1. האוכלוסייה בישוב אורגנה למקלטים ונקבעו ממלאי חפידים. ממלאי החפידים השונים תודרכו ושותפו באופן פעיל בהכנת המקלטים שבאחריותם.
2. כל המקלטים מותקנים לשינה.
3. רוכז ציוד במקלטים בהתאם לתקן אחיד.
4. מתוך 13 מקלטים, 10 מחוברים לרשת חשמל תת-קרקעית.
5. 7 מתוך 10 מקלטים בעלי רשת חשמל אוטונומית (מצברים) 2 מקלטים חסרים עדיין חשמל.
6. מספלים בהתקנת תנורי חימום א ובסידור מתקני ביטול אלטרנטיביים (גז).
7. 7 מכשירי קשר רדיו מיועדים למקלטים + (2 ניידים לצרכי המקדחה) חסרים 6 מכשירים לכיסוי צרכי רשת המקלטים.
8. ⁸להשיג בחטיבה רשת קשר טלפוני ~~אמצא~~ שניתן כאן להבטיח את הקוים ~~אמצא~~ ע"י שימוש בתעלות הצנרת שבישוב.
9. הובטח מלאי מזון במקלטים ל-48 שעות. כן ימצא במשק מלאי מזון לשבועיים.
10. במקום רופא צבאי.
11. הצבא הבטיח זחל"ם (לשעת כוננות) לצרכי פינוי.
12. הצבא הבטיח מספר אפודות מגן לצרכי חלוצ פצועים החת אש.

ה'כ"ב ה'תש"ו

תל"אב"ב, 197
רח"י סוסין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271
כתובת למברקים: המאחד תל"אב"ב"פ

- 4 -

13. במשק מקלט מרפאה ובו מקום ל- 21 מיטות.
14. הצבא השלים ציוד רפואי דרוש וקיים יום רענון לחובשים.
15. סומנו מקומות לחפירת שוחות ותעלות. מחכים לביצוע מטעם הצבא.
16. נקבע הרכב המפקדה.
17. האמבולנס צוייד במכשיר קשר.
18. הובטחו סידורי כבוי אש.
19. יש לוודא חכנית פיזור לכל רכב וציוד אחר.

שלב ב'

1. הבטחת בריכת המים א העליונה.
2. מיכל מים תת קרקעי (הצבא דורש 20 קוב, המשק - 40)
3. הבטחת מכשיר אזעקה המפועל לטווח 3 ק"מ.
4. קירות מגן למבנים טרומיים.
5. מיכל דלק לגנרטור (תת קרקעי).
6. קו קשר דרך קונייטרה לצבא.
7. יציאה נוספת מח"א (לא נבדק ע"י 1)
8. סידור מקומות מוגנים לכלי רכב.
9. התקנת כלי רכב נוסף להובלת פצועים ע"י מיתקן.
10. סידור מחסה במטע.
11. הבטחת קשר למקומות עבודה.

אצ"א אלרום

שלב א'

1. האוכלוסיה בישוב שובצה ל- 4 מקלטים, בסידור נלקח בחשבון גם הגרעין החדש.
2. יעשו סידורים לקליטת אוכלוסיה בשני המקלטים שעדיין לא מצויידיים.
3. הוכנה רשימת ציוד הדרושה לקיום אוכלוסיה בתנאי א ישיבה במקלטים והוחל בריכוזה.
4. סומנו מקומות לחפירת מחסות וקטעי תעלות. הצבא יבצע.
5. נקבע הצוות שיפעיל את הישוב בשעת חרום.
6. מטפלים בהכנסת תנורים למקלטים.
7. הובטח ע"י מק"א להכניס מכשיר קשר לאמבולנס.
8. יש לבקש מהצבא לפחות 2 מזעיקי יד.
9. הוחל בריכוז אמצעי כיבוי.

הקיבוץ המאוחד

המוזכרות

תל אביב, 197
רח' טוטין 27, ת.ד. 16040, טל. 245271
כתובת למברקים: המאוחד תל אביב 197

- 5 -

10. נרכש מלאי מזון למקלטים וכרזרבה לשוב.
11. הצבא יטפח אפודות מגן.
12. הצבא יטפח זחל"ם פינוי לשעת חרום.
13. יש להבטיח הגנה לשני כל רכב לפחות.
14. יש להבטיח מספר חובשים מספיק ע"י הכשרה באמצעות הצבא.
15. נקבע פיזור רכב וסידור מחסה לאמבולנס ורכב נוסף ממותקן.
16. דרוש עוד מכשיר אזעקה של יד (לפחות אחד).
17. דרוש קורס חובשים קצר (באמצעות החטיבה).

שלב ב'

1. השלמת מיטות למקלטים החדשים.
2. השלמת אמצעי קשר.
3. השגת רשת קשר טלפונית (מרכזיה יש, זמנית, עד להשלמת מערך קשר רדיו).
4. שכפוף "ץ מקלט.
5. מפסיק זרם מרכזי.
6. סידור מזעיקן חזק יותר.
7. סידור יציאה נוספת מחדר האוכל.
8. הבטחת סידור קשר אמין עם החטיבה - קוי.
9. קירות מגן לאורך הרחבה להגנת היורדים למקלט ליד חדר האוכל.
10. הגנת הגנרטור.
11. מחסה במטע בתל אבו נידה.
12. תעלות באיזורי עבודה זמניים בשדה (רצ"ב תרשים לכבישי בטחון נוספים).
13. סידור טלפון אזרחי במפקדה.
14. השלמת סידורים לכיבוי אש במחנה הידרנטים + צינורות.
15. מיכל דלק תת קרקעי ליד הגנרטור.
16. ביצור מיכלים קיימים או הורדתם מתחת פני הקרקע (ביניהם מיכל גד 3500 ליטר).

שלב ג'

1. דרושה תכנית מקפת שתוכן בתיאום עם שאר התנועות ותהיה מוסכמת על מוסדות צה"ל, על מנת להעלותה בפני הדרגים המדיניים המוסמכים.
2. התכנית בכללה מתאימה לכלל הישובים ולכן היא יכולה להיות כוללנית.
3. רצ"ב פניות של עין-זיון וקיבוץ מרום גולן, שנעשו על דעת כל ישוב לבד. דומני, שיש להגיע לתביעה מוסכמת של מספר ישובים יחד, לפחות ישובי הקבוץ בגזרה הצפונית, על מנת לתת לתביעה זו גיבוי מתאים. אין לחשוש שבדרך זו יקופח ישוב כל שהוא בתביעותיו המיוחדות.
4. תכנית זו חייבת להקיף את הצרכים הנראים ולהביא להשלמת הסידורים הדרושים בהיקף הדרוש באופן יסודי וממוסד.

הכ"ב וז המאוחד

המזכירות

תל אביב, 197

רח' טוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271

כתובת למברקים: המאוחד תל אביב יפו

- 6 -

הצבא הגיש תכנית משלו שלגבי ישובינו בצפון הרמה היא מתבטאת בסכומים הבאים:

עין זיון - 1.5 מיליון.

מרום גולן - 1.4 מיליון.

אלרום - 740.000 ל"י.

פרוט הנושאים לפי ישובים

מרום גולן

מקלטים - 1 ל/34 ו- 59/ל.

קשר - 15 מכשירי קשר.

אזעקה - 2 מכשירים.

הגנה רכב - 3

חשמל תת-קרקעי - 500.000 ל"י.

מיכלים - הסמנת 4 מיכלים באדמה.

הגנה בריכת המים.

תחנת מימסר למשק באבו נידה.

סידור הפעלת מכשירי אזעקה מהחטיבה.

300 מ' תעלות עיליות.

עין זיון

מקלטים - 1 ל/17.

קשר - 10 מכשירים.

2 מזעיקים.

חומות מגן ל- 2 כלי רכב.

סידור השקיה.

הגנה מקרר.

400 מ' תעלות.

אלרום

9 מכשירי קשר.

2 מכשירי אזעקה.

הגנה 2 כלי רכב.

הגנה מקרר

הקיבוץ המאוחד

המוזכירות

תל אביב, 197
רח' טוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271
כתובת למברקים: המאחד תל אביב 197

- 7 -

הפעלת אגף אזעקה מהחטיבה.

150 מ"ה עלות.

כמו כן הבטיחה, כאמור, החטיבה: נגמ"שים לפינוי, אפוקות מגן וכן לדעתי ניתן לקבל מהחטיבה אמצעי קשר טלפוני בפריסה זמנית בין ^{המקום} ביישובים.

מהרשימה הנ"ל אושרו בינתיים לביצוע:

1. המצאות מכשירי קשר רדיו לפריסה בין המקלטים. בסדרי העדיפות נכללים שלושת ~~א~~ ישוביננו.
2. מערכת אזעקה בשתי צורות: הפעלה מקומית והפעלה מהחטיבה.
הערה: אמצעי הקשר והאזעקה - באמצעות "מוטורולה" שקיבלו הוראה לביצוע.
3. חשמל תת-קרקעי
א. הצבא טוען (אל"מ רסקי) כי הסוכנות קיבלה על עצמה לבצע מערכת חשמל תת-קרקעית למתקנים חיוניים: מקלטים, חדרי קירור(?). גנרטור תספק הסוכנות, משרד השיכון חייב לבצע המבנה הקיים או לתת מבנה קשה, מתאים.
ב. הנושא מחייב בירור מיידי ע"מ לדרוש התחלת ביצוע דחוף.
4. הצבא המליץ על מקלט מרפאה בכל ישוב מדגם ל/59.
5. ריצוף: הג"א מתנגדים לריצוף ומוכנים ל- פי. וי. סי. באחריות הסוכנות (כמובן...).
6. כביש בשטחי אלרום: אושר למעשה ויש לעמוד על כך כי יבוצע בשנה הבאה.
7. גנרטורים: הצבא ממליץ על גנרטור קטן לכל מקלט.
8. מיגון מכוניות: יאושר במספרים גדולים לפי בקשת הישוב.
9. מיגון סביב מבנים רכים שבשימוש וכן מבנה משק - מוסכסא עקרונית.
10. לא יאושרו שוב לבניה מקלטים ל/24 שאינם אלא מחסות גדולים יותר. כאלה נבנו ליד בתי חברים בעין זיון, ואינם תואמים צרכי שהיה ממושכת.

סיכום

נראה לי כי הרשימה בכללה לוקה בחסר ויתכן והיא בחלקה, לפחות, בנויה על בקשת הישובים שמחוסר נסיונם לא ידעו בדיוק את הדרוש להם.

לאור זאת הריני רוצה להציע מטפר נושאים נוסף לטיפול:

נושאים לשלב ג'

1. מערכת קשר טלפונית תת-קרקעית בתוך הישוב.
2. קשר שרשרת לחטיבה או קשר אזרחי תת-קרקעי לישוב.
3. מערכת חשמל תת-קרקעית לישוב.
4. המקלטים יבנו במשקים מתוך הנחה כי כל האוכלוסיה א זקוקה למקומות לינה במקלטים, לא יבנו מקלטים מדגמים שאינם עונים על צרכים אלה.
5. מיכל מים רזרבי תת-קרקעי.
6. מחסות ~~אמצעים~~ אמינים בשטחים המשקים.

הקיבוץ המאוחד

המוזכרות

תל-אביב, 197
רח' טוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271
כתובת למברקים: המאוחד תל-אביב 197

- 8 -

7. מפסיק זרם.
8. מפעיל אוטומטי של הגנרטור.
9. הבטחת אוכלוסיה במקומות ציבוריים.
10. משאבות ניידות.
11. סידורי חימום ואיוורור במקלטים.
12. סידור ציוד מיוחד למקלטי ילדים (מקרר, ארון, שולחן וכו').
13. דאגה לרופא אזרחי באזור.
14. ציוד חילוץ בכל מקום (לשלב 1)

לרשימה זו יש לצרף את הפריטים שאושרו ע"י המוסדות והרשימה המומלצת שהוגשה ע"י הצבא. להשלמת הרשימה יש לחזור ולבדוק באופן יסודי את הנושא עם נציגי הישובים במשותף.

המלצות להמשך הפעולה והערכות

א. הדרכה ולידור

1. מכלל שלושת הישובים נראה לי כי מרום - גולן בלבד יכול להתארגן בצורה הטובה ביותר במקום סיוע.
2. אלרום ועין זיון יתקשו להתמיד בסידור ענייניהם ובלי עזרה צמודה ולחץ יום יומי, ספק אם יגשימו אף את שלב א'. כמו כן, אני מסופק אם הציוד הקיים והנרכש ישמר באופן טוב ללא השגחה ודרכון לשמירה של גורמים מבחוץ.
3. אני ממליץ על ליווי צמוד בתחום זה. הביקורים חייבים להיות בתחילה לפחות, פעמיים בשבוע תוך ביקורת מתמדת באמצעות לוח פעילות שנקבע במשותף.
4. יש להבטיח כי סידורי הבטחון והטיפול בהשלמתם יעמדו על סדר יומו של הישוב ולא יוטלו לקרן זוית.
5. יש להגיד גלויות: הישובים בהרכבם הנוכחי, במנהיגותם (פרט אולי למרום גולן) אינם מוכנים חברתית ונפשית לעמידה ממושכת בנסיון של ימי חרום. קשה לדרוש מהם את כושר העמידה של ישובי העמקים ובוודאי שהנסיבות יהיו חמורות יותר, ללא סידורים מתאימים שהם בהישג ידנו אם נערך מיד לכך. אלא על כל פנים: יש כבר היום להעריך מצבים שיכולים להתפתח בישובים ברמה, ע"מ לקדם מצבים בתחום החברתי, שיש לתת להם את הדעת.
6. הועדה שליד מזה"ק חייבת לתאם הפעולות בעיקר בסל הקשור במוסדות המבצעים למיניהם. גם כאן יש להעמיד סידורי הבטחון בעדיפות ראשונה לפחות לתקופה הקרובה. עליה, כמובן, להפעיל ועדות נוספות כמו: חינוך, חברה, בריאות, תרבות.

אח"כ

ב. צה"ל

1. לדעתי, אין הצבא מטפל בישובים ברמה בהתאם ליכולת הביצוע וההתארגנות של הישובים. יש לכך ודאי סיבות אובייקטיביות, אך אין זה עונה מעשית על המצב. בישובים הללו חסר נסיון בטחוני, מתקשים בכוח עצמם להתגבר על בעיות והם חסרי תושיה, לעיתים בתחום זה. ולעיתים אף אינם יודעים מה בדיוק דרוש להם וכיצד מגיעים אליו.
2. כאן חייב הצבא, ובתוכו מחלקת הגמ"ר, להיות להם לפה ויותר מזה, הכרחי להוסיף להרכב המחלקה בחטיבה כוחות נוספים שיוכלו לקחת על עצמם את הנושא בהיקף המתאים, בהתמדה ובשיטה המתאימים לישובי הרמה.

תל אביב, 197

רח' טוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271

כתובת למברקים : המאוחד תל אביב 197

- 9 -

3. דרושים כאן חברים מההתישבות בעלי נסיון בתחום ההגנה אצל המרחבית. זו הגזרה היחידה הפעילה עתה בתחום זה, ויש, בשיתוף עם התנועות האחרות, למצוא לתפקיד זה חברים מתאימים

י. ברושי

מספר זה נמסר בידי רלו"ה

לדא באגודת שם האגודה.

האגודה מסמך כי סעיף אגודה
אור הסמך הוציא.

~~לדא באגודת~~

אשרית

אשרית
ישגי בלם הקול

שמי

לשכת הירמטכיל

תאריך 25 אוגוסט 57
מס' חיק

לכבוד

הנדון: נציג המנהל - א. ז. ז.
בסיוע יוסי צמח נהרג

מזכיר, א. ז. ז.
נציג בסך 7 ז.
בסיוע קוסט בינו יוסי
כח כמנהל

אשרית

אבנר שלו, סא"ל
ראש לשכת הירמטכיל

ש מ ר

משכ"ל/אג"מ/מב"ת/הגמ"ר
 לשכת
 2418
 21 (א) 400
 תשל"ג ביסן
 73 אפריל 21

לשכת ראש אג"מ/רל"ש (2)
 פקוד צפון/ק. הגמ"ר

הנדון: הצעה לביצוע תקציב 7 מיליון ל"י עבור ישובי דרום רמ"ג

בלר

1. ההצעה הנ"ל מביאה את כל ישובי דרום רמ"ג לרמת מיגון הזהה לישובי צפון רמ"ג.

2. התקציב המוצע מכסה:

- א. התבצרות משלימה גם עבור הישובים החדשים אשר בתהליך בניה והמתוכננים להתישב בשנת 73.
- ב. השלמת ציוד קשר קוי לכל המקלטים ברמת הגולן.

פרוט והצעה

3. להלן פרוט הנושאים:

1,030,000	א. תעלות עיליות זקירות מגן/מנהרות
270,000	ב. הטמנת מיכלים
300,000	ג. קירות למיגון רכב
280,000	ד. השקיה קבועה
4,300,000	ה. חשמל תח קרקעי
820,000	ו. ציוד קשר קוי למקלטים
<u>7,000,000</u>	ז. סה"כ

4. מוצע להקציב את הסכומים הנ"ל למשרדים כלהלן:-

1,350,000	א. משרד הבטחון (מגון ותעלות ומנהרה)
4,470,000	ב. משרד השכון (חשמל הטמנת גז)
1,200,000	ג. הסוכנות היהודית (השקיה, קשר, הטמנת מיכלי מים)

5. ההצעה מתואמת עם המקור. הסכומים הנקובים לעיל הינם אומדנים בלבד.

זאב עופר, אל"ם

ראש רגמחלקה

הקיבוץ המאוחד

המוזכירות

19.4.73

תל אביב, 197
רח' סוסיין 27, ת.ד. 16040 סל, 245271
כתובת למברקים: המאחד תל אביב יפו

אשרף חג'ר

לכבוד

סכנות ביקור בישובי רמת-הגולן - 15.4.73

אלרות

- (1) תעלות עיליות ועירות כגן - העבודה לא בוצעה. נמסר לנו שהעבודה נמסרה לקבלן ע"י משרד הבטחון.
- (2) מיגון המקרר - העבודה סתבצעה.
- (3) מיגוני מיכלי מים ודלק - מיכלי הדלק הוסמנו. מיכלי המים - אין ביצוע.
- (4) מיגון רכב + מיגון לאמבולנס - העבודה לא בוצעה.
- (5) חשמל חת-קרקעי למקלטים - גמור.
- (6) השקיה אוטומטית - הנושא בטיפול הסוכנות.
- (7) קשר אלווטי בין המקלטים - המכשירים עדיין לא סופקו (נמסר למשק ע"י נציג הסוכנות שהמכשירים יסופקו אחרי חג הפסח).
- (8) חשמל חת-קרקעי ליישוב - התכנון קיים אולם למרות מניית המשק לא הכניסו כחכנון התרחבות המשק צאטא בעתיד.
- (9) יש לתכנן מנהרה מחדר האוכל למקלט. המנהרה לא בהקציה של ה- 5 מיליון).
- (10) אושרו 2 מקלטים מסוג 59/ל הנושא נמצא בטיפול להחלפתם במקלטים מסוג 50/ל.

פרוט גולן

- (1) מקלט 59/ל למבנים הטרומיים - /בוצע בקצב איטי.
- (2) מיגונים - התחילו בחפירות סביב המבנים הטרומיים. העבודה נעשית בקצב איטי ע"י 2 פועלים. יציאת המלטה העשה ב-נמ"ח ומשם יובאו למשק.
- (3) מיגוני רכב - העבודה לא מבוצעת.
- (4) חשמל חת-קרקעי - הנושא נמצא בויכוח. התכנון לא גמור.
- (5) מנהרה מחדר האוכל הזמני למקלט - התכנון גמור בקרוב, יבשו לביצוע העבודה.
- (6) אוצקנים - עם העברת המזכירות למבנים החדשים יש לבצע חיבור מערכת האוצקת והמעלית במזכירות - הנושא נמצא בטיפול בהג"א.
- (7) מקלט 59/ל למרמא - בבניה.
- (8) קשר אלווטי למקלטים - נתקבלו 2 מכשירים, היתר יסופקו אחרי החג.
- (9) הוחקן קשר קווי זמני לחטיבה.
- (10) השקיה אוטומטית - הנושא בטיפול הסוכנות.

הפיבוק המאוחד

המוזכירות

תל"אביב, 197
רח' טוטיין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271
כתובת למברקים: המאוחד תל"אביב 197

- 2 -

עין זיוון

- (1) מנהרה טחור האוכל למקלט - העבודה מתבצעת.
- (2) סיגון מיכלי מים ודלק - לא בוצע.
- (3) קירות מגן וסיגונים - התחילו בעבודה ע"י מבני הבטונות, ביהר המקומות לא מבוצע.
- (4) מיגון רכב - לא בוצע.
- (5) חטל חת-קרקעי למקלטים - גבור.
- (6) חטל חת-קרקעי ליהוב - התכנון נעשה רק למבנים הקיימים, אין תכנון לבניה בחדר. יש למפל בנושא במשרד השיכון.
- (7) טלמון קווי למקלטים - הסימון נעשה בלי נציגי המשק.
- (8) מיגון ביתני החימום - משרד המסחר דורש שתקציב יהיה מהסוכנות. בפידה ותקציב יהיה מהסוכנות זה יבוא על חשבון תקציב לנושאים משקיים, לכן יש להחליט אם עושים את הסיגונים מבניה קשיחה.
- (9) העברת מגדלים ועמדות שמירה - עקב הזזת הגדר הבטחונית יש להעביר 3 מגדלי שמירה + 3 עמדות.
- (10) מקלט חדר אוכל קבע - יש לבדוק במפקדה ראש תג"א ובמשרד המסחר אפשרות למקלט יותר גדול לחדר-אוכל קבע.
- (11) השקיה אוטומטית - הנושא במימון הסוכנות.

נושאים כלליים

- (1) יש לגשת לתכנון שכמוך נוסף של המקלטים הקיימים בעקבות כניסת בליס חדשים לבזרה. במקלטים החדשים יש לכצע העמקה מקלטים לפני החילת הבניה (הדבר יצריך הוספת תקציב).
- (2) ריצוף מקלטים - במרום גולן בוצע. בעין זיוון וב-אלרונ לא בוצע. הסוכנות לא מקציבה תקציב לנושא זה.

התקיים

רפול - ו. משק

זאב כץ - ו. משק

עדנה - מזכירת פנים

רשם: פנחס בהרב - ו. בטחון

פנינו י

י"ח

24.73

א ל :

Fig. 1a and 1b

מאת :

Ans Sec.

הנדון :

1162 - 237 - 1162

अथवा ज्ञेय - २२

$\frac{1}{2} \times 100 = 50$

אברהם - אברהם

שבת 25.12

153 154

מחברת: ד"ר רחל גולן

ה. חסד ~ אהבה.

2/20 1958 423565 72

1.5. $\bar{K}$ 26 $\sqrt{25}$ 21 $\sqrt{25}$ 22

ה'תש"ב סיון י"ד יום ראשון

• riken riken gis

כנה

2

מס' 69/5

צפת, כג' באדר ב' תשל"ג
27 במרץ 1973

22/3/73

מחלקת התישבות

2.4.73

אל: מר יחיאל אדמוני

מאח: חבל הגליל

הנדון: חקציבי בטחון - רמת-הגולן

מכתב:

בהמשך לשיחה שלנו בעל-פה, הריני מעביר אליך הצעות חקציבי הבטחון לפי סדר כרונולוגי כפי שהוכנו ע"י הועדות השונות שמונו לכך:

1. ועדת סא"ל יוסף אלון מפקוד צפון שאני הייתי חבר בוועדה הגישה הצעה על סך 18.000,000.-

לפי עדיפויות כדלקמן:

עדיפות א' 8.230,000.-

עדיפות ב' 9.779,500.-

חומר זה הוגש לעיון גורמי הבטחון והממשלה, ומזה אושרו כביכול לבצוע 10 מליון לצפון הגולן ומיליון אחד לדרום הגולן, כ-7 מיליון טרם אושרו כלל.

2. ועדת אייגס שהצעתה התייחסה בעיקר להשלכות הבטחוניות הקשורות בפתוח ומיגון האזור המשקי.

ס"ה הצעתה מדברת על 20.000,000.-

מזה חקציב הקשור ישירות בבעיות בטחון כ-5.500,000.-

יתרת החקציב לפי הצעת הועדה ע"ס כ-14.500,000.-

מתיחס לפתוח מואץ של נושאים משקים ספציפיים, המתחייבים מההשלכה הבטחונית.

3. ועדת אל"מ צבי רסקי שעסקה בהכנת תוכנית אב ליישובי הגולן הקיימים, הקריטריונים בשקוליה התייחסו למגון הפרט ונוחיותו כגון: (מקלות נוסף וכדומה).

הצעת הועדה מסתכמת ב-24.000,000.-

חומר זה הוגש לעיון למטכל בלבד, אך נגנז בשלב זה לאור ההוצאה החקציבית הגבוהה המתחייבת.

ל ס כ ו ם - שלושת הועדות מביאות להצעה כוללת כדלקמן:

1. 18.000,000.-

2. 5.500,000.-

3. 24.000,000.-

ס"ה 47.500,000.-

חקציב זה באם ינתן, טומן בחובו תנאים אופטימליים במגון הפרט.

ג.ב. אין חקציבים אלה מכסים ישובים חדשים שטרם הוחל בבנייתם.

ב ב ר כ ה

העמק:

מר י. ארד

מר י. יליף

מר י. חננאל

ישראל שחר

ר ש ו ם

צבא הגנה לישראל
ד.צ. 2810
טמנ' :הנ-30(1) 4463
' אדר ב' תשל"ג
73 21 מרס

לשכת שר החקלאות
לשכת אלוף הפיקוד

א.נ.נ.

הנדון: מצב עבודות התבצרות ביישובי רמת הגולן
מתוך תקציב 11 מליון ל"י

בהתאם לבקשתנו רצ"ב דו"ח מצב התקדמות עבודות ההתבצרות ביישובי
רמת הגולן ל-20 מרס 73. בחלקן של מורדים מבצעים.

צר/יק

מכבוד ו
צבי רסקי, אלי"מ

ר ש ו ם

הנדון: מצב ביצוע עבודות ההתבצרות בישובי
רמת הגולל נכון ל-20 מרס 73

1. תקציב ה- 11 מליון לי חולק ל- 4 משרדים מבצעים יוונים כדלקמן:

- א. משרד השכון
- ב. הסוכנות היהודית
- ג. משרד התקשורת
- ד. משרד הבטחון

2. להלן פירוט העבודות באחריות ביצוע של כל משרד ומשרד:

א. משרד השכון

- 1) חיטול תת קרקעי לכל הישוב.
- 2) מקלטים ומנהרות.
- 3) מיגון מיכלי גז ביתיים.
- 4) מיגון מקררים.

ב. הסוכנות היהודית

- 1) מיגון מיכלים בשימוש מייקי - מיכלי מים ודלק.
- 2) היסקיה אוטומטית לשדות בשטחים קריטיים.
- 3) קשר אלחוטי בין מקלטים.

ג. משרד התקשורת

- 1) קשר קוי תת קרקעי אל הישוב.
- 2) קשר קוי תת קרקעי בתוך הישוב (בין המקלטים).

ד. משרד הבטחון

קירות מגן מביטון ומפח.

3. להלן יובא פירוט עבודות ההתבצרות בהתאם לחלוקה הנ"ל ומצב ביצוע נכון
ל- 20 מרס 73.

שם הישוב: מורט גולן

הנדון: מצב ביצוע עבודת התבצרות
בכונן ל- 20 מרס 73

1. סה"כ עבודת ההתבצרות: - 1.225,500. ל" למעט עבודת קשר קוי חת קרקעי.
2. פירוט מבצעי העבודה:
 - א. משרד השיכון
 - ב. הסוכנות היהודית
 - ג. משרד התקשורת
 - ה. צה"ל
 - ה. משרד הבטחון.
3. פירוט העבודות למבצעים השונים ומצב הביצוע:

הערות	הספיקה	כמות	אחריות	מועד מסוים לעבודת	מצב העבודה עד כה	הערות
1	קירות מגן מביטון	250 מ'	משרד הבטחון	סוף אפריל 73	סיור קבלן, יצור דגם לאישור	יוחל בעבודה בתחילת הייבוע הבא.
2	מיגוני רכב	3 x 3	" "	סוף אפריל 73	" "	" "
3	מקלטי ל-59	2	משרד השיכון	סוף יוני 73	גמר חפירה, תחילת יציאת רצפת בטון רוח	1 למזכירות
4	חשמל חת קרקעי	לכל הייבוע	" "	ספט'-אוק' 73	בחכנון	1 למרפא
5	קשר קוי חת קרקעי	ליישוב ובין המקלטים	משרד התקשורת	סוף 1973	בחכנון	
6	שפניות	10	פק' צפון		בחכנון	למטח עבודה במחצבות סוף תל אביטל וחל זוקר
7	מיגון מיכלי מים ודלק	4	הסוכנות היהודית	סוף מרס 73	בוצע פרט לחיבור צנרת למיכל מים	
8	הסקיה קבועה		" "	מאי 73	בחכנון	

הערות

1. במסגרת תקציב בטחון משלים של הסוכנות היהודית יוחקנו עד סוף חודש מרס 73 15 מכשירי קשר אלחוטי לקשר בין המקלטים ביישוב.
2. בנוסף לעבודות הנ"ל הוקמו 7 שפניות שתקציבם נספג ע"י צה"ל.

שם הישוב: עין זיון

הנדון: מצב ביצוע עבודת התבצרות
נכון ל-20 מרס 73

1. סה"כ עבודת ההתבצרות - 1.553.500 ל"י למעט עבודת קשר קוי תת קרקעי.

2. פירוט מבצעי העבודות

- א. משרד השיכון
- ב. הסוכנות היהודית
- ג. משרד התקשורת
- ד. משרד הבטחון.

3. פירוט העבודות למבצעים היזונים ומצב ביצוע:

הצוות	מצב העבודה עד כה	מועד משוער לסיים העבודה	אחריות	כמות	הסעיף	סדר
	סיוור קבלן, יצור דגם לאישור	סוף אפר' 73	משרד הבטחון	180 מ'	קירות במן מסונן	
	- " -	סוף אפר' 73	- " -	2 x 3	מיגוני רכב	
הסוכנות טרם המשיכה היטת לבנית המבנים המיישנים סלחם ליועד המקלט	בתכנון	סוף יוני 73	משרד השכון	1	זקלט ל-19	
בין חדר- אוכל למקלט	בתכנון	סוף מרס 73	- " -	110 מ'	מנהרה	4
העבודה הופסקה לפני כשועייה	יצור חבניות לפני היציקה	סוף פבר' 73	- " -	1	מיגון מקרר	5
	בתכנון	ספט'-אוק' 73	לכל מי שיש -		חשמל תת קרקעי	6
	בתכנון	סוף 1973	משרד התקשורת	ליישוב בין מקלטים	קשר קוי תת קרקעי	7
	בעבודה	מאי 73	הסוכנות היהודית	4	מיגון מיכלי מים ודלק	8
	בתכנון	מאי 73	- " -		הסקייה קבועה	9

הערות

1. במסגרת תקציב בטחון מסלים של הסוכנות היהודית יותקנו עד סוף חודש מרס 73 11 מכשירי קשר אלחוטי לקשר בין המקלטים בישוב.
2. בנוסף לעבודות הנ"ל הוקמו 7 שפניות שתקציבם נסמך ע"י צה"ל.
3. משרד השיכון ביצע חיבור כל המקלטים ברשת חשמל תת קרקעית.

שם הישוב: אלרומ

הנדון: מצב ביצוע עבודת התכנון
נכון ל-20 מרס 73

1. סה"כ עבודת ההתכנון 819.500.- ל"י, למעט עבודת קשר קוי תח קרקעי.
2. פירוט מבצעי העבודות
 - א. משרד השיכון
 - ב. הסוכנות היהודית
 - ג. משרד התקשורת
 - ד. משרד הבטחון.
3. פירוט העבודות למבצעים השונים ומצב הביצוע

מס' סד'	הסעיף	כמות	אחריות	מועד מסוער לסיום העבודה	מצב העבודה עד כה	הערות
1	קירות מגן מניטון	60 מ'	משרד הבטחון	סוף אפר' 73	סינר קבלן יצור דגם לאיסוף	
2	מיגוני רכב	2x3	" "	סוף אפר' 73	" "	
3	מיגון מקרר	1	משרד השיכון	סוף אפר' 73	בתכנון	
4	חשמל תח קרקעי	לכל הישוב	" "	ספט'-אוק' 73	בתכנון	
5	קשר קוי תח קרקעי	לישוב ובין המקלטים	משרד התקשורת	סוף 1973	בתכנון	
6	מיגון מיכלי מים ודלק	3	הסוכנות היהודית	סוף מרס 73	2 בוצעו 1 בעבודה	
7	היקייה קבועה	-	" "	מאי 73	בתכנון	

הערות

1. במסגרת תקציב בטחון משלים של הסוכנות היהודית יותקנו עד סוף חודש מרס 73 4 מכשירי קשר אלחוטי לקשר בין המקלטים בישוב.
2. בנוסף לעבודות הנ"ל הוקמו 5 שפניות שתקציבם נספג ע"י צה"ל.
3. משרד השיכון ביצע חיבור 6 מקלטים ברשת חשמל תח קרקעית.

שם הישוב: רמת מגשימים

הנדון: מצב ביצוע עבודות התבצרות
נכון ל- 20 מרס 73

1. סה"כ עבודת ההתבצרות 1.219.000.- ל"י למעט עבודות קשר קוי תת קרקעי.
2. פירוט מבצעי העבודות
 - א. משרד השיכון
 - ב. הסוכנות היהודית
 - ג. משרד התקשורת
 - ד. משרד הבטחון.
3. פירוט העבודות למבצעהן השונים ומצב ביצוע:

מס' הדף	הסעיף	כמות	אחריות	מועד משוער לסיום העבודה	מצב העבודה עד כה	הערות
1	קירות מגן מבטון	140 מ'	משרד הבטחון	סוף אפריל 73	סיום קבלת יצור דגם לאשור	
2	מיגוני רכב	2x3	" "	סוף אפריל 73	" "	
3	קירות מגן מפח	140 מ'	" "	סוף אפריל 73	תכנון	
4	מקלט ל-59	1	משרד השיכון	סוף יוני 73	סימון, לכניס חפירה	למרפאה
5	מקלט ל-19	1	" "	סוף יוני 73	" "	באזור המיסקי
6	מיגון מיכלי גז	61	" "	סוף מרס 73	במכרז	
7	חשמל תת קרקעי	לכל הישוב	" "	ספט'-אוק' 73	בתכנון	
8	קשר קוי תת קרקעי	לישוב ובין המקלטים	משרד התקשורת	סוף 1973	בתכנון	
9	מיגון מיכלי טיט ודלק	3	הסוכנות היהודית	סוף מרס 73	הוחל בעבודה ב- 15/3/73	
10	השקיה קבועה	" "	" "	מאי 73	בתכנון	

הערות

1. במסגרת תקציב בטחון משלים של הסוכנות היהודית יותקנו עד סוף חודש מרס 73. 35 מכשירי קשר אלחוטי לקשר בין המקלטים בישוב.
2. בנוסף לעבודת הנ"ל הוקמו 4 שפניות שתקציבם נספח ע"י צה"ל.
3. משרד השיכון חיבר 4 מקלטים לחיפול תת קרקעי.

שם הישוב: נוה אטי"ב

הנדון: מצב ביצוע עבודת התכצרות
נכון ל-20 מרס 73

1. מה"כ עבודות ההתכצרות - 280000 ל"י למעט עבודות קשר קוי תח קרקעי.

2. פירוט מבצעי העבודות

- א. משרד השיכון
- ב. משרד התקשורת
- ג. משרד הבטחון.

3. פירוט העבודות למבצעהן ומצב הביצוע:

מס' סד'	הסעיף	כמות	אחריות	מועד מסוער למיגון העבודה	מצב העבודה עד כה	הערות
1	מיגוני רכב	3	משרד הבטחון	סוף אפר' 73	סיור קבלן, יצור דגם לאישור	
2	חשמל תח קרקעי	לכל הישוב	משרד השיכון	ספט-אוק' 73	בתכנון	
3	קשר קוי תח קרקעי	לישוב ובין המקלטים	משרד התקשורת	סוף 1973	בתכנון	

מות הישובים: כפר גינת, מבוא חמה, אפיק, נאות גולן, בני יהודה, גבעת יואב.

הנדון: מצב ביצוע עבודות התבצרות נכון ל-20 מרס 73

סה"כ תקציב עבודות התבצרות לכל הישובים - 1.860.000 ל"י למעט עבודות קשר קרי חת קרקעי.

פירוט מבצעי העבודות

א. הסוכנות היהודית

ב. משרד התקשורת

ג. משרד הבטחון

ד. משרד החינוך

פירוט העבודות בישובים השונים למבצעהן השונים ומצב ביצוע:

מס' שטח	הסעיף	סוג י"ו וכמות	מקלטים		קשר קרי חת קרקעי		קירות מגן ותעלות עיליות					
			אחריות	מועד משוער לסיום העבודה	מצב ביצוע	פירוט	אחריות	מועד משוער לסיום העבודה	מצב ביצוע			
1	כפר גינת	-	-	-		ליישוב	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	-	-	-
2	מבוא חמה	1 ל-59	משרד השכון	סוף יוני 73	היכנון	ליישוב ובנין המקלטים	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	-	-	-
3	אפיק	1 ל-59	משרד השכון	סוף יוני 73	היכנון	-	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	-	-	-
4	נאות גולן	1 ל-59	משרד השכון	סוף יוני 73	היכנון	-	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	-	-	-
5	בני יהודה	1 ל-59	משרד השכון	סוף יוני 73	היכנון	-	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	60 מפת משרד הבטחון	סוף מרס 73	תכנון
6	גבעת יואב	1 ל-59	משרד השכון	סוף יוני 73	היכנון	-	משרד התקשורת	סוף 1973	תכנון	-	-	-

הערות

בנוסף לתקציב הנ"ל ההקמו בישובים אלה כ-55 יחידות שחקציבים נספג ע"י צה"ל.
בישובים אפיק ומבוא חמה הקים משרד השכון רשת חשמל חת קרקעי לכל המקלטים.

1. הנושאים שיבוצעו בדרום רמה"ג במסגרת התקציב הקיים (11 מליון)

א. קשר בין מקלטים (71 מקלטים) ב- 6 ישובים	420000.- ₪
ב. בנית מקלטים - 9 מקלטים ב- 5 ישובים	1080000.- ₪
ג. סה"כ	1500000.- ₪

2. האמצעים הנוספים הדרושים בישובי דרום רמה"ג

א. העלוח עיליות וקירות מגן	226000.- ₪
ב. מיגוני רכב	221000.- ₪
ג. מיגון מיכלים (מים ודלק)	90000.- ₪
ד. חשמל תח קרקעי לישוב	2700000.- ₪
ה. מערכת אזעקה	42000.- ₪
ו. השמנת מיכלי גז	145500.- ₪
ז. השקיה אוטומטית	280000.- ₪
ח. חשמל תח קרקעי למקלטים	1100000.- ₪
	4803500.- ₪

3. סה"כ תקציבים לישובי דרום רמה"ג

4803500
1500000
6303500

הנ"ל אומדנים כלליים בהמשך לתקריח של נובמבר 72. על סמך הלקחים הנוספים, נראה לנו שנצטרך להוסיף עוד כ- 1.5 עד 2 מליון ₪ למיגונים נוספים על מנת להעביר הישובים הנ"ל לרמה דומה ל-5 הישובים הקדמיים.

היסוד	נושא	טכום בל"י	סה"כ תקציב	נושא	טכום בל"י	סה"כ תקציב	הצורך לבדיקה
נוה אטיב	מיגון כלי רכב חשמל תח קרקעי	34,000.- 250,000.-	284,000.-	השמנה מיכלי גז מקלט ל - 59	30,000.- 140,000.-	170,000.-	הצורך לבדיקה הה"נ ביצוע אפשרי רק בשנה הבאה ע"י המטכ"ל כבלת דרוש
אל רום	מיגון רכב מיגון מיכלי מים ודלק תעלות עליות וקירות מגן מיגון מקרר חשמל תח קרקעי השקיה קבועה	34,000.- 45,000.- 23,000.- 15,000.- 500,000.- 250,000.-	867,000.-	גידור מטעים	45,000.-		
מרום גולן	מקלט ל - 24 מיגון רכב מיגון מיכל מים ודלק תעלות עיליות וקירות מגן חשמל תח קרקעי השקיה קבועה מיגון בריכת מים	80,000.- 51,000.- 30,000.- 50,000.- 500,000.- 240,000.- 30,000.-	1,031,000.-	גידור מטעים מקלט ל - 59	45,000.- 140,000.-	45,000.-	הובטח לבנייה ע"י משרד השכון
עין זיוון	מקלט ל - 17 מיגון חכה מיגון מיכלי מים ודלק תעלות עיליות וקירות מגן חשמל תח קרקעי השקיה קבועה מנהרה למקלט חדר אוכל ובית ילדים	60,000.- 24,000.- 65,000.- 62,000.- 1,000,000.- 240,000.- 110,000.-	1,561,000.-	גידור מטעים	45,000.-	45,000.-	

הישוב	נ ו ש א	טכום בל"י	סה"כ תקציב	נ ו ש א	טכום בל"י	סה"כ תקציב	
רמת מגשימים	מקלט ל-17	60.000		גידור מטעים	90.000		
	מקלט ל-59 למרפאה	150.000					
	מיגון רכב	24.000					
	מיגון מיכלי מים ודלק	45.000					
	השמנת מיכלי גז	48.000					
	תעלות עיליות וקירות	40.000					
	השקיית קבועה	290.000					
	חשמל תת קרקעי	600.000	1,257.000			90.000	
ס " ה			5,000.000			350,000	

1973

22 במדץ

יום, תל-אביב, ת. ד. 16040 • טל. 231271
כתובת למברקים: תל-אביב-יפו

א.י.

לשר ישראל גלילי

שלום רב -

ישראל היקר,

הנני מעביר לך מכתבו של זאב כץ בנושא מצב הבניה
הבטחונית בישובינו שברמת-הגולן.

בשיחה נוספת שקימנו עם אנשי משרד השיכון, מצאנו
מצדם רצון טוב, למרות זאת הנני מעביר לך את המכתב הנ"ל
המבטא את הנעשה בשטח באופן ממשי.

למותר להביע בפניך את דאגתי מן הנעשה בישובי
רמת-הגולן, לאור העובדה, שמהלקחים שהופקו לאחר ההפגזות
של ראשית השנה - לא הופעל אלא מעט מאד.

במידה ויתחדשו ימי קרב באיזור זה, עלולה להיות
לעובדות אי-העשיה משמעות חמורה ביותר בתחום המוראלי,
בצד העניינים המעשיים.

נחברר לנו, דרך משל, שלמרות סטנדרטים חדשים
שנקבעו על ידי הועדות לגבי גודל המקלטים, חזר אגמ/הגמ"ר
באלרום למקלטים קטנים (ל-59). וזאת, כנראה, מחוסר תזוזה
בענייני תקציב, ועל מנת להבטיח הקנת האוכלוסיה.

הנני מקוה שתמצא דרך לזרז את ביצוע התכניות
לגבי ישובי הגולן.

בברכה,

דני רוחוליו

תל אביב, 21.3.73 197

רח' טוטין 27, ת.ד. 16040 טל. 245271

כתובת למברקים: המאוחד תל אביב 197

למזכיר הקיבוץ המאוחד, דני רוזוליו -

לאחר ביקור בישובינו בגולן, ולאחר פגישה נוספת עם מרכז ועדת הבטחון ועם רפול מועדת המשק, המלווה את מרום גולן, עין זיוון ואלרום, אני מגיש לך את המימצאים, צמודים לתכנית חמשת המיליונים שאושרה לביצוע ב- 21.12.73, כך שאפשר לראות מכתב זה כסיכום רבע שנתי.

(1) אלרום:

- א) תעלות וקירות מגן - לא בוצע כלום. (באחריות משרד הבטחון).
- ב) מיגון מקרר - לא הותחל. (משרד השיכון)
- ג) מיגון מיכלים - לא הותחל. (הסוכנות היהודית).
- ד) מיגון רכב - אין ביצוע. (משרד הבטחון)
- ה) חשמל תת-קרקעי - בוצע חיבור מקלטים בלבד. (משרד השיכון).
- ו) השקאה אוטומטית - אין ביצוע. (הסוכנות היהודית).

(2) מרום גולן:

- א) מקלט באיזור הסרומיים - אין ביצוע. (משרד השיכון).
- ב) תעלות עיליות וקירות מגן - תוכנן ואין ביצוע. (משרד הבטחון).
- ג) מיגון בריכת מים - אין ביצוע. (משרד הבטחון).
- ד) מיגון מיכלי מים ודלק - אין ביצוע. (הסוכנות היהודית).
- ה) מיגון רכב - אין ביצוע. (משרד הבטחון).
- ו) חשמל תת-קרקעי - בתכנון. (משרד השיכון).
- ז) השקאה אוטומטית - אין ביצוע. (הסוכנות היהודית).

(3) עין זיוון:

- א) מקלט - טרם סוכם מיקום המקלט (באיזור המשקי). (משרד השיכון).
- ב) תעלות עיליות וקירות מגן - אין ביצוע. (משרד הבטחון).
- ג) מנהרה לחדר אוכל - מתחילים בתכנון. (משרד השיכון).
- ד) מיגון מיכלי מים ודלק - אין ביצוע. (סוכנות יהודית).
- ה) מיגון רכב - אין ביצוע. (משרד הבטחון).
- ו) חשמל תת-קרקעי - בוצע למקלטים בלבד, היתר בתכנון. (משרד השיכון).
- ז) השקאה אוטומטית - אין ביצוע ואין תכנון. (הסוכנות היהודית).

תל-אביב, 197

רח' סוטינ 27, ת.ד. 16040 טל. 245271

כתובת למברקים: המאחד תל-אביב-פו

- 2 -

(4) נשאים בטחוניים אחרים:

- (א) מכשירי קשר למקלטים - סופקו על ידי הסוכנות היהודית.
- (ב) חיזוק הבתים הסרומיים ב-עין זיוון על ידי יציקת גג וחמיכת קירות, הובטח על ידי משרד השיכון ובוצע רק בגג בית הללדים ובגג הבית שנפגע פגיעה ישירה בהפגזת 7.4....
- (ג) בוצעו מחסות שדה במטעים ובישובים.
- (ד) אחרי הפגזות הגולן בדצמבר 72. הוקמה ועדה בראשות פיקוד צפון לתכנית אב להתבצרות, התכנית הוגשה - ואין התקדמות מעבר לכך.
- (ה) כמו כן הוקמה ועדה לבחינת המבנה המשקי להתאמתו לצרכי הבטחון, בראשות המחלקה להתיישבות. סיכומי הוועדה הוגשו - ואין התקדמות מאז.

סיכום

ארבעה חודשים אחרי הפגזות הגולן אנחנו נמצאים בפיגור בהתבצרות על כל מרכיביה. למעשה, גם כיום אין מוסד אחד, אדם אחד שתפקידו להזיז את הדברים ולתאם בין המוסדות.

זאב כץ - ועדת משק

למקור פזמון בין אצטו - פזמון.

29.3.73

אל השרים גבתי וגלילי

דו"ח טוביה ועזריהו

בהתאם לסיכומי פגישות השרים ב-19.3 בנושא רמת הגולן הוטל עלינו לקבוע:

א.

1. האם יש כפילות או חפיפה בין הצעות ותכניות הכלולות בתקציב המיגון שהוחלט עליו בסך 10 מליון ל"י ובין תכנית אייגס. אנו קובעים שאין כפילות או חפיפה.
2. תכנית אייגס; לדעתנו, ניתנת לביצוע בשלבים ואנו ממליצים על סדר העדיפות הבא:
- סעיף א' בתכנית אייגס - השלמת מיגון במבנים משקיים בסך 5.7 מליון ל"י.
- תוספת לתקציב ההתישבות כדי להתאימו לצרכים הבטחוניים ולקידום ענפים סך 7 מליון ל"י.
- תוספת לתקציב מקורות בסך 7.2 מליון ל"י. תוספת זו היא קטע מתכנית פתוח מקורות המים בגולן - כיום המגבלה היא קווי חשמל מתאימים למפעלי מים.

ב.

כמו כן הוטל עלינו לבדוק התקדמות ביצוע תכנית 10 המליון.
הועברה אלינו סקירה מפורטת בחתימת קצין הג"מ פקוד צפון. סקירה זו מראה כי בימים אלה חלה התקדמות רבה בביצוע ויש יסוד להאמין שלוח הזמנים שנמסר ע"י קצין הג"מ יקויים.

ג.

הובא לידיעתנו כי הפיקוד יבקש תוספת תקציב של 6.3 מליון ל"י למיגון ישובי דרום הרמה. הבקשה אינה חופפת להמלצות ועדת אייגס, אלא בוספת להן.

רשמו: טוביה ועזריהו.

20.3.73

לסיני,

היום הודיעני גפני, הממונה על התקציבים, כי ההקצבה
לצרכי המיגון והבטחון ברמת הגולן הוכללה בתקציב הנוסף
שיוגש לכנסת.

הוא משוכנע כי אין סיבה לעיכוב הביצוע ויבוא בדברים
עם המשרדים בדון.

ישראל גלילי.

מדינת ישראל

משרד השיכון

תאריך 11.1.1973

מספר

אל: השר ישראל גלילי

הנדון: ממלטים נוספים ועבודות ביצור אחרות נוספות בישובי רמת הגולן.

איש השר,

בהמשך לשאלתך בשיחתנו הטלפונית מאתמול הריני מחבר לאשר, כי שלשום 9.1.73 הופעלו העבודות הנידונות לפי פירוש שקבלנו מאג"ס/הגמ"ר/במסכ"ל/צה"ל מס' כס - 400 - 328 מיום 21.12.72. (הפירוש רצ"ב).

בהתאם להוראת שר השכון הופעלו העבודות כאמור שלשום על אף העובדה שהדיון על העברת התקציב למשרדנו יתקיים רק היום אחה"צ אצל שר האוצר.

בברכה,
ש. אבני
סגן המנהל הכללי.

העחק:

מר זאב סרף, שר השיכון, רח' הלל 23, ירושלים.

צבא הגנה לישראל
ד.צ. 1070 טל' 692418

כס-400-328

ט"ז טבת תשל"ג
21 דצמבר 1972

ע ת פ

משרד השכון / מר ש. אבני (3)
הסוכנות היהודית / מר י. אדמוני (3)
לשכת ראש אג"מ / רל"ש
היועץ הכספי ל-רמטכ"ל
מקור הצפון / לשכת האלוף
מקור הצפון / ק. הגמ"ר (3)

הנדון: השלמת מערך ההתבצרות נגד הפגזות בישובי רמה"ג

התקציב בסך 5 מיליון לירות שהועמד להשלמת מערך ההתבצרות נגד הפגזות בחמשת יישובי רמה"ג מיועד לנושאים הבאים :

א. מקלטים	350,000.- ל"י
ב. רזרבה למיקלוט	160,000.- ל"י
ג. מנהרות	110,000.- ל"י
ד. תעלות עליות וקירות מגן	175,000.- ל"י
ה. מיגון רכב	167,000.- ל"י
ו. מיגון מיכלים (מים ודלק)	235,000.- ל"י
ז. מיגון מקרר	15,000.- ל"י
ח. מיגון מיכלי גז	48,000.- ל"י
ט. חשמל תת קרקעי	2,700,000.- ל"י
י. השקיה אוטומטית	1,010,000.- ל"י
יא. מיגון בריכת מים	30,000.- ל"י
יב. סה"כ כללי	5,000,000.- ל"י

2. פרוט הנושאים בחתך של יישובים ואחריות המוסדות המבצעים ראה נספחים א ו-ב.

3. בנוסף לנ"ל, יפורט בנפרד פרוט הקשר הקוי התת קרקעי עבור רוב יישובי רמה"ג בסך של 4.5 מיליון לירות.

4. היועץ הכספי ל-רמטכ"ל מתבקש לפנות למשרד האוצר, כדי שהתקציב הנ"ל יועמד לרשות המשרדים המתאימים בהתאם למפורט בנספח ב'.

בכבוד רב,

זאב עופר, אל"מ

ראש המחלקה

השלמת בצורים בישובי רמת הגולן

חלוקת התקציב לישובים

284,000.-	1. <u>פנה א-טיב</u>	א. מיגון כלי רכב
34,000.-	ב. חשמל תח קרקעי	
250,000.-		
819,500.-	2. <u>אל - רום</u>	א. תעלות עליות וקירות מגן
23,000.-	ב. מיגון מקרר	
15,000.-	ג. מיגון מיכלים (מים ודלק)	
45,000.-	ד. מיגון רכב	
34,000.-	ה. חשמל תח קרקעי	
462,500.-	ו. השקיה אוטומטית	
240,000.-		
993,500.-	3. <u>ברום גולן</u>	א. מקלט ל-24
80,000.-	ב. תעלות עליות וקירות מגן	
50,000.-	ג. מיגון בריכת מים	
30,000.-	ד. מיגון מיכלים (מים ודלק)	
80,000.-	ה. מיגון רכב	
51,000.-	ו. חשמל תח קרקעי	
462,500.-	ז. השקיה אוטומטית	
240,000.-		
1,523,500.-	4. <u>עין זיון</u>	א. מקלט ל-17
60,000.-	ב. תעלות עליות וקירות מגן	
62,000.-	ג. מפתחה למקלט חדר אוכל ובית ילדים	
110,000.-	ד. מיגון מיכלים (מים ודלק)	
65,000.-	ה. מיגון רכב	
24,000.-	ו. חשמל תח קרקעי	
962,500.-	ז. השקיה אוטומטית	
240,000.-		
1,219,500.-	5. <u>רמת מגשימים</u>	א. מקלט ל-17
60,000.-	ב. מקלט ל-59 למרפאה	
150,000.-	ג. תעלות עליות וקירות מגן	
40,000.-	ד. מיגון רכב	
24,000.-	ה. מיגון מיכלים (מים ודלק)	
45,000.-	ו. חשמל תח קרקעי	
562,500.-	ז. השקיה אוטומטית	
290,000.-	ח. חשמל מיכלי גז	
48,000.-		
160,000.-	6. רזרבה למקלות שיטתית בתחום ע"ה"ל	
5,000,000.-	7. ס"ה כללי	

נספח ב'

השלמת בצורים בישובי רמת הגולן

חלוקת תקציבים ואחריות ביצוע

3,383,000.-

1. משרד השכון

350,000.-	א. מקלטים
48,000.-	ב. מיגון מיכלי גז
15,000.-	ג. מיגון מקרר
2,700,000.-	ד. חטמל חת קרקעי
110,000.-	ה. מנהרות
160,000.-	ו. רזרבה למיקלוס שיופעל בתאום עם צה"ל

1,245,000.-

2. הסוכנות היהודית

235,000.-	א. מיגון מיכלים (מים ודלק)
1,010,000.-	ב. השקיה אוטומטית

372,000.-

3. משרד הבטחון

175,000.-	א. תעלות עליות וקירות מגן
30,000.-	ב. מיגון בריכות מים
167,000.-	ג. מיגון רכב

5,000,000.-

4. סה"כ

מדינת ישראל

ירושלים, י"ז בטבת תשל"ג
22 בדצמבר 1972

שמו

השר י. גלילי

אדוני השר,

הנני מעביר לך רצ"ב סיכום ההחלטות
אשר נחקבלו בדיון אצל ראש הממשלה ב-17.12.72
בדבר חוספת מיגון בישובי רמת-הגולן.

בברכה,

י. ליאור - תא"ל
מזכיר צבאי לראש הממשלה

העתיקים:

שר האוצר
שר החקלאות
לשכת שר הבטחון.

חוספת מיגון בישובי רמת-הגולן

החלטות שנחקבלו בדיון אצל ראש הממשלה ב-17.12.72

השתתפו בדיון: ראש הממשלה, שר הבטחון, שר החקלאות, השר י. גלילי, מנהל מחלקת ההתישבות, תא"ל י. ליאור, תא"ל י. אפרת

1. צה"ל בשיחוף עם המחלקה להתישבות, יתחילו מיד בבדיקות והכנות עם המשרדים הנוגעים בדבר לביצוע העבודות לביצור ישובי רמת-הגולן, כהצעת הרמטכ"ל מיום 15.12.72.
בשלב ראשון יבוצעו: - א. עבודות ביצורים בחמשה ישובים בסכום של 5.5 מליון ל"י.
2. ב. התקנת קשר קווי תת-קרקעי למרבית ישובי הגולן בשיעור של 4.5 מליון ל"י.
2. לגבי התקנת קשר קווי תת-קרקעי מחקבלת הצעת שר הבטחון: משרד הבטחון יקציב מליון וחצי מתקציבו; משרד האוצר - מליון וחצי ל"י; משרד התקשורת והמחלקה להתישבות - מליון וחצי ל"י. הסדר סופי יקבע עם שר התקשורת בשובו מחו"ל.
3. הנושא בכללותו, לרבות התקציב לעבודות הביצורים בסך 5 מליון ל"י וכן 1.5 מליון ל"י (לרבות השתתפות האוצר בהתקנת הקשר הקווי התת-קרקעי) יסוכם עם שר האוצר בשובו מחו"ל.
4. יערך ברור לגבי ביצור הישובים שטרם נכללו ברשימה שאושרה ע"י הרמטכ"ל.
5. המחלקה להתישבות תרכז ביצוע התכנית.

חשבות מיון מיון דמי - חשבות - חשבות
(חש)

1. מקור הצפון הצג דרישות לחוספת כגון ובטחון משלים המסחכמות בכ-18 מליון לירות הכוללות:-

- א. חוספת מקלות.
- ב. קשר בין מקלטיט.
- ג. חגון מכלי דלק מים ורכב.
- ד. חשמל חת קר ועי.
- ה. קשר קוי חת קרקעי אל היטובים.
- ו. חשקיה אוטומטית.

2. ה-רמטכ"ל המליץ להקצות 10 מליון לירות להפעלה בקדימויות הבאות:-

- א. מקלות חפלות עליות ומגון מכלים
- ב. חשמל חת-קרקעי וחשקיה מרחוק
- ג. קשר חת-קרקעי לרוב היטובים ברמה
- ד. 600,000 ל"י נמצאים בבר בביצוע מתוך תקציב בטחון משלים של חסוכנות, ויכסות את גרסה הקשר הבין-מקלטי.

1.5 מליון

3.5 מליון

4.5 מליון

3. חשבות ה-רמטכ"ל מכסה הצרכים של היטובים הבאים:-

- א. חת חש"ב.
- ב. אל-רום.
- ג. מדח דר'.
- ד. עין דיון.
- ה. חת חשבותם.

חלוקת תקציב 5 מליון ואחריות ביצוע

הגורם המבצע	הנושא	סכום בל"י	סה"כ
משרד השיכון	חשמל הח קרקעי	2,850,000.-	3,373,000.-
	מקלטים	350,000.-	
	מנהרות	110,000.-	
	מיגון מיכלי גז	48,000.-	
	מיגון	15,000.-	
הסוכנות	מיגון מיכלי מים	235,000.-	1,255,000.-
	ודלק	1,020,000.-	
	השקיה קבועה		
משרד הבטחון	מיגון רכב	167,000.-	372,000.-
	העלות עיליות	175,000.-	
	וקירות	30,000.-	
	מיגון בריכת מים		
סה"כ			5,000,000.-

יום

פנימי

א ל :

מאת:

הנדון :

[illegible]

1. مقدمه

הַיְיטִים זָמַם, וְכֵן לֹא יָצִים מֵאֲקֻלָּם.

જાત પાનિયલ સુધી લે અનુપ

11/11/15-16/11/15

11/24/2015 5:00 PM

22/11/2022

1/2 = 1/2

and for the rest of the

2. 2. 2. 2. 2.

for the day - 16/1/2020

Lepidoptera - 10

הנהגתו של השר

פנימי

יום

א ל :

מאת :

הנדון :

-2-

מקומות א' מקומות ב' א' (ט)
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'.

3. סוכה א' א' א' א' א' א' א' א'.

4. סוכה א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 (א' א' א' א' א' א' א' א').

5. א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א'.

פנימי

יום

א ל :

- 3 -

מאת :

הנדון :

הכשרת המורים - המורים - המורים
המורים (המורים)

6. ג. קרוי "המורים" - המורים
(המורים)

7. המורים המורים - המורים
המורים או המורים המורים
~~המורים~~ המורים המורים

8. המורים המורים המורים
המורים המורים המורים
המורים המורים המורים

המורים
המורים

THE JEWISH AGENCY
LAND SETTLEMENT DEPT.

HEAD OFFICE
P.O.B. 92, JERUSALEM
Tel. 39261

הסוכנות היהודית
המחלקה להתישבות חקלאית

משרד ההנהלה
ת.ד. 92, ירושלים
טל. 39261

י' באדר א' תשל"ג
12 בפברואר 1973

לכבוד
השרים ח. גבתי
י. גלילי

א.ג.

1. הרינו ממציאים לכם רצ"ב סכום ומסקנות הועדה ללבון ההשלכות של המצב הבטחוני על מדיניות פתוח הישובים ברמת הגולן. הועדה מונתה כזכור בעקבות החלטה שקבלתם בשתוף עם שר הבטחון. חברי הועדה היו ה"ה: י. איגס, יו"ר, אל"מ ז. עופר, מר י. סלע, מר י. שגיא.
2. הרינו מציעים שיזומן על ידכם דיון לשמיעת ממצאי הועדה ומסקנותיה ולסכום דרכי פעולה בעקבות הדו"ח.
3. עכ"פ, חטיבת ההתישבות תעשה, כתאום עם כל הנוגעים בדבר לממוש ההחלטות שהתקבלו. הנושאים שאין להם משמעות תקציבית יקבלו בסווי מידי בתכניות של המחלקה. הנושאים שיש להם משמעות תקציבית יופעלו בהתאם לקצב העמדת התקציבים למטרות השונות.

ב ב ר כ ה
יחיאל אדמוני
מנהל כללי

העתק: ד"ר ר. ויץ

טכום ומסקנות הועדה ללבון ההשלכות של

המצב הבטחוני על מדניות הפיתוח בגולן

תוכן הענינים:

(1) סיכום ומסקנות הועדה ללבון ההשלכות של המצב הבטחוני

על מדניות הפיתוח בגולן.

עמוד 1

(2) פרוטוקול מדיונים:

5	עמוד	א. פרוטוקול מדיון חבל הגליל;
9	"	ב. פרוטוקול מפגישה עם נציגי הישובים;
14	"	ג. פרוטוקול מדיון בקריה בת"א.
16	"	ד. פרוטוקול מדיון עם נציג משרד השיכון;
17	"	ה. פרוטוקול מדיון עם נציגי התנועות והמועצות
האזוריות;
20	"	ו. פרוטוקול מפגישה עם מנכ"ל המח' להתישבות
מר אדמוני;
21	"	ז. פרוטוקול מדיון עם מר שטאוב - משרד האוצר;

(3) נספחים:

22	עמוד	נספח מט' 1 - רכוז הוצאות בטחוניות למיגון מבנים;
23	"	נספח מט' 2 - תקציב פיתוח מקורות המים;
24	"	נספח מט' 3 - תוספת תקציב התישבותי לקידום ענפים;
25	"	נספח מט' 4 - השלמת בטחונות לתקן ישוב בגולן;
26	"	נספח מט' 5 - הצעה לפיתוח שטחי מטע במדרונות הבטחה;

29.1.73

סכום ומטקנות הועדה ללבון ההשלכות של
המצב החברתי על מדיניות הפתוח בגולן

חברי הועדה: יו"ר: יעקב אייגס - ההסתדרות הציונית
אל"מ ז. עופר - צ. ה. ל.
יצחק סלע - משרד החקלאות
יוסף שגיא - עוזר השר גלילי

מ ב ו א:

מאז מלחמת ששת הימים הולמו בגולן שבע-עשרה ישובים - שלשה מהם עדיין בתהליך הקמה. האוכלוסיה בישובים אלה מגיעה היום ל- 1300 נפש למעט האחזויות הנח"ל.

ההתיישבות בגולן כוללת:
7 קיבוצים
3 מושבים
3 מושבים שיתופיים
2 מרכזים אזוריים
2 האחזויות נח"ל

מקורות ההכנסה של הישובים בגולן הם מ- חקלאות, תעשייה ותירות. היקף היצור בשנה השוטפת תשל"ב הינו 24 מליון ל"י.

מטרת המוסדות המישובים היא לבסס את הישובים שבגולן ע"י השקעה בענפי יצור המתאימים לכל משק, ולהעמידה על בסיס כלכלי איתן. ולקלוט מתישבים רבים ככל האפשר להבטחת הבטיח החברתי של הישובים.

הבסיס הכלכלי והחברתי של יישובי הגולן

איתנותם של תושבי הגולן הנו צירוף של המרכיבים הבאים:

- א. כוחות בגידול האוכלוסיה באיזור כולו.
- ב. כוחות בהמשך הפתוח הכלכלי והבטוח המשקי.
- ג. כוחות במיגון הפיזי.
- ד. יצירת תשתית חקלאית כלכלית הולמת המטבולית להיות רבטבילית חרף אילוצים בטחוניים בעקבות תקריות לאורך הגבול.

להבטחת התנאים דלעיל יש:

1. להגדיל המקורות החקציביים כדי לאפשר מצר אחד העמקתם של אמצעי היצור הקיימים ומאידך, לבחון אמצעי יצור נוספים המתחייבים מהמצב החדש.

2. החשט בצועט של מפעלי המים הדרושים לפתוחם המקסימאלי של ענפי השלחין.
3. בניית יחידות שיכון לקראת קליטת מתיישבים חדשים.
4. הכנת חכנית אב לחשתית מיגון וביצועה בשלבים.
5. הקצאת אמצעים וכוחות מקצועיים כדי להעמיק הידע החקלאי לאיזור רמת-הגולן.

מטרות הועדה נקבעו כדלהלן:

1. בדיקה באם יש מקום לשינוי במבנה הישובים לאור המצב הכסחוני השורר בגולן.
2. בדיקה מחודשת של מקום הישובים החדשים.
3. בדיקת הצורך בשנויים במקום ענפי המסק במשכנות הישובים.
4. האם יש מקום לשנויים במבנה המסק ומהן האלטרנטיבות להשגת רמת רווחיות שלא תפגע עקב המצב הכסחוני.
5. בדיקה מחודשת של המערך האזורי המסקי והמונוציפלי המתוכננים.

הועדה נפגשה עם הגורמים הבאים:

1. נציגי המסקים בגולן.
2. נציגי התנועות והועדות הכסחוניות שלהן.
3. הנהלת חבל הגליל.
4. מנכ"ל המחלקה להתישבות.
5. נציגי המועצות האזוריות.
6. פקוד צפון.
7. משרד השיכון.
8. משרד החקלאות.
9. משרד האוצר.

בפגישות ובשיחות עם המתישבים ונציגיהם גובשה דעה אחידה האומרת שאין הישובים בגולן מוכנים להיות על פצויי ארנונה. רצונם הוא בפיתוח ענפים מסקיים שיאפשרו להם לנהל אורח חיים חקיין ורמת הכנסה נאותה למרות הפרעות כסחוניות אפשריות.

המסקים אינם מוכנים להפוך את צורתם החיצונית למוצבים צבאיים וברצונם לשמור על צביונם האזרחי.

המסקנה מכך הינה תוספת בג"י - מטעים סובטרופיים וגדולי שדה, שיעמדו כעורף כלכלי איתן כך שתישמר רמת הכנסה נאותה לישובים.

א. בתחום המשק החקלאי

1. יש להקים משק פחות נגזע מבחינה בטחונית וזאת:
 - א. ע"י הרחבת שטחי השלחין והגברת קצב פיתוח שטחי השלחין.
 - ב. קידום ופיתוח מקורות המים המתבקשים מכך.
 - ג. יש להטיל על מוסדות המחקר וההדרכה להעמיק ולזרז את המחקר החקלאי בגדולי טדה.
 - ד. יש להגביר את קצב נטיעת מטע הנשירים בצמון.
 - ה. יש לתכנן ולטעת מטעי טובטרופים במדרונות הכנרת.
 - טעולות אלו יגדילו את משקלו היחסי של ענף גדולי השדה והמטע לעומת ענפי החצר - הפגיעים יותר מבחינה בטחונית.
2. אין לשנות את התכנון הפיזי הכולל הקיים כי אין לדבר משמעות בטחונית. מאידך את מקומם ובנינם של מבנים משקיים יש לעשות בתאום עם גורמי צ.ה.ל.
3. אין לבטל ישוב כלשהוא בגולן על ענף משקי אחד. (לדוגמא: ענף התירות בניה אטי"ב)
4. יש לדחות בשלב זה את הקמת המפעלות לגידול בקר ולפצות את המשק בהכנסה אלטרנטיבית ע"י הגדלת מס. ראשי הבקר ופיתוח שטחי המרעה. שיכלול השבחה ודרכי מרעה.
5. יש להקטין את הסכום הקיים בענף הלול ע"י:
 - א) בדיקה של גורמים מקצועיים באם להמיר מכסות בשר הודים בבשר פטימים.
 - ב) הלולים המבוקרים הקיימים ישמשו כבתי אמן. ויש להפסיק יבוא מבנים נוספים מסוג זה ולהתבסס על גידול במבניה קונבנציונליים.
 - ג) יש להחזיק מלאי חלפים ללולים המבוקרים כדי לאפשר חקונים מידיים במקרה של פגיעות.
6. אין לעשות כל שנוי במבנה המשקי של המושבים מאחר והענפים מפורזים במשקי החברים. יש לבדוק באם להקים במושבים מחקני קרור לחלב - נפרדים לכל משק או להקים מחלבה מרכזית עם מגון למכנה ולמיכלי החלב.

ב. בתחום מגון הישובים

1. למגן את המבנים המשמשים כענפי יצור ושבהם עובדים חברי המשקים (למעט לול ורפת).
2. להקים מקלטים לשהיה קצרה במרחקים סבירים מהמבנים המשקיים (המקלטים לשהיה ארוכה יהיו באזור הצרכני).
3. להקים בכל ישוב מחקן מים דרובי בקיבולת 300 - 200 מ"ק, שימש כרזרבה לשעת חירום לאוכלוסיה ולבע"ח.
4. אספקת החשמל חייבת להתבסס על הזרמים הבאים:
 - א) חיבור מחברת החשמל למשק ולענפים בכבל תת-קרקעי.
 - ב) גנרטור דרובי בעומס סביר עם מגון לפגיעה ישירה והמחובר לקוים תת-קרקעיים.
 - ג) גנרטור דרובי ניד לחבור מידי למקומות חיוניים במשק במקרה של פגיעה ברשת החשמל.

5. לאור הלקחים בגולן יש צורך בציוץ השקיה קבוע עם בקרה מרחוק לגדולים האנטנסטיביים וזאת למקרה שלא יאפשרו לעובדים לצאת לשדה עקב המצב הבטחוני.

6. לציוץ את המשק במחקנים בטחוניים ביחס ישיר לגדולו וצרכיו והכוללים:

(א) כבישי בטחון.

(ב) נ.נ. מדופנים.

(ג) מערכות קשר.

(ד) דמון טרקטורים וכלים חקלאיים אחרים.

(ה) ציוץ עזרה ראשונה.

(ו) מערכת כבוי אש.

7. לדאוג לתקציבם ואחזקתם של המחקנים הבטחוניים וזאת ע"י תקציב מיוחד שיועמד לרשות המוסדות המוניציפליים.

ג. בתחום השרותים המוניציפליים

1. התכנון של שרותי חינוך ובריאות הקימים בגולן עונים בשלב זה על הצרכים.

2. מאחר ואין עדיין תכנית מוסכמת בנושא מתן שרותים משקיים אזוריים, יש לבנות בשלב זה את המחקנים ההכרחיים ביישובים. ולאור הנסיון שיצטבר והצרכים הכלכליים יקבע בעתיד באם לרכז את השרותים או לעורר במשקים.

3. העמדת תקציבים הולמים לרשויות המוניציפליות כדי שיוכלו לתת שרותים נאותים ליישובי הרמה.

ד. התקציב הדרוש במיליונים כדי להוציא לפועל את המסקנות לעיל מתחלק כלהלן:

א. תקציב לכסוי פערים ונזירות חורפה:-

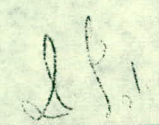
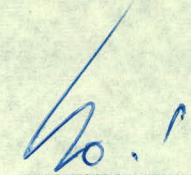
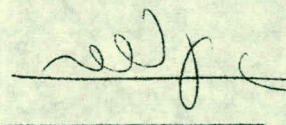
* 1	השלמת מגוון במבנים משקיים קיימים. נספח מס' 1 *	4.0	ל"י
* 2	השלמת מגוון למבני תעסיה בתהליך הקמה באמצעות משרד המסחר והתעסיה.	1.5	"
3	חלקי חלוף ללולים המבוקרים.	0.2	"
		5.7	ל"י

ב. תקציב לזרז: הפיתוח עקב אלוצים בטחוניים:-

1	תוספת לתקציב מקורות 2.8 מ"פ. (נספח מס' 2)	7.0	ל"י
2	תוספת תקציב התישבות לקדום ענפים. (נספח מס' 3)	3.0	"
3	תוספת 24% לתקציב ההתישבות ע"מ להתאימו לצרכים הבטחוניים (על בסיס נספח 4)	4.0	"
4	תכנון מפעל המים בבטיחה לפחות משעים טובטרופיים (נספח מס' 5)	0.2	"
		14.2	ל"י

סה"כ .. 19.9 ל"י

חברי הועדה:

 יוטף שגיא
 יצחק סלע
 אל"מ ז. עופר
 יו"ר - יעקב איגם

סיכום דיון בחבל הגליל - 10.1.73

=====

ה נ ו ש א: אספקטים בטחוניים הנובעים מהפיתוח החקלאי בהקשר למצב הבטחוני

בגולן.

נוכחים: ה"ה: שגיא, סלע, י. חננאל, בני רוזן, גאי, גורליק, פלד, י. אייגס, אל"מ עופר, גרבר, שחר, זלמן יהודאי, אל"מ רסקין.

י. אייגס: המטרה - 1. בדיקת הישובים וצורכיהם.

2. מיקום מתקנים איזוריים יצרניים וצרכניים.

3. פיתוח ענפי המשק לאור התוכנית התלת שנתית.

4. מיקום ישובים שלא נבנו.

להלן פירוט הנושאים לבדיקה:

1. מבנה הענפים החקלאיים והמשקיים האחרים, מיקומם במשק לאור המגבלות הבטחוניות.
2. הצרכים הבטחוניים הנידרשים לחיי שיגרה ביישוב הן בתחום החברתי ובתחום המשקי.
3. מיקומם של מרכזים משקיים וחברתיים בשרות לישובים, והאם למקם אותם בישובים עצמם או מחוץ לישובים וכן בדיקת מיקום המרכזים.
4. ריכוז הענפים או פיזורם בטטח המטבחת מבנים קיימים נושאים כלכליים שאין כל צורך לרכזם במטבחת.
5. מיקומם של ישובים שטרם ניבנו.

י. ארד: מסר פרטים על התכנית החקלאית אשר חמציחם מובא בפרק נפרד.

- ישראל שחר:
1. המבנים במשק מוחאס לגולן ללא התייחסות לבעיה הבטחונית.
 2. לגבי האספקט האיזורי הטיקולים הם משקיים ולכן לא מציע שינויים מהותיים.

י. ארד: להתאים את התכנית למצב הקיים אבל ללא שינויים דרסטיים.

- גורליק:
1. הבעיה היא מיטקית האנשים אינם רוצים לחיות מתלומי הארנונה.
 2. תכנון הביצוע של המים והקרקע אינם מספיקים, בעוד שענפים אלו פחות רגישים לפגיעה בטחונית. כיום נאלצים ללכת לענפי החי-הרגישים יותר לצד הבטחוני, לכן יש לשאוף לפיתוח ענפי מטע וסדה בקצב מוגבר.

1. קידום מפעלי המים והחשמל המאפשר קידום משק השלחין.
2. פיתוח מטעים טוב-טרופיים במורדות הדרומיים, ענף שאינו רגיש לבעיה הבטחונית ומבטיח הכנסה לישובים, דבר המותנה בפיתוח מקורות מים מתאימים.
3. לא לחכנן את ענפי החי כענף ראשון במשק.

מיקום ענפי החצר:

1. אין לסגת ממיקום הנוכחי הקיים של ענפי החצר.
2. גם לגבי ההודיות אין להרחיקם מהמשק.
3. יש מקום לפזר מבני משק במידה ואינו מייקר את התשתית.
4. צריך לבדוק את ענין הקירור לאור השיקול הכלכלי ולא לאור הצד הבטחוני.

זלמן יהודאי:

1. בקר - לא למקם מפטמה במשקי הצפון, בשלב הנוכחי.
2. עדרים - יש לפתח העדרים בקר לבשר ושטחי מרעה על חשבון מפטמה.
3. את פתחה המפטמות לדחות לשנתיים עד טיתבהר המצב הבטחוני.
4. מפטמות - לישובי הדרום אפשר להקים מפטמות.
5. רפת החלב - את רפת החלב לא לעכב ולהקים כמתוכנן.
6. לולים - בצפון עד רמת מגשימים לול מבוקר מסוכן, ולכן מציע להשתמש בלולים מבוקרים בבתי אמן ולפטם בלולים קונבנציונליים. דרוש חיבור תת-קרקעי של רשת החשמל ללולים.
7. מטע - יש עדיפות לגוש גדול לכל הישובים בשטח מוגן, בטחונית במורדות הדרומיים (טובטרופים).
8. תעשייה - דרוש גידול אוכלוסיה, תעשייה זה מקום המרכז תעסוקה ולכן:
 - א. יש מקום בכל ישוב ל- 30 מועסקים בתעשייה.
 - ב. להקים בקיבוץ מבני תעשייה בטחוניים.
 - ג. לדפן את מבנה התעשייה הקיימים עד מיקום התעשייה במבני בטחון.
9. מים במחנה - דרושה בריכות מים מבטון מסודרות על כ- 300-200 קוב עם סידורי מים תת-קרקעיים, היום הסידורים לא מטפיקים.
10. קירור ואריזה - במרחק זה אינו טוב, כי הישובים זקוקים ל- תעסוקה חורף ולכן דרוש הקירור במשקים אך צריך לבנות את המבנה חסין לפגיעה. דרוש בגולן בעוד 3 שנים ל- 1,000 טון ובעוד 7 שנים ל- 3,000 טון. המחשבה היא קירור בכל ישוב אך בשלב זה להתחיל ב- 1,000 טון ליד אחד הישובים ולאחר הנסיון להכריע טופית בנושא.
11. המצב בישובים - השנה קיימים בישובים נזקי בצורת ובטחון. דרושה פעולה מזורזת למתן הפיצויים עבור הנזקים מהארנונה (עקיפים ויטורים).

דרושה החזקה תקינה של המחקנים הבטחוניים ולא על חשבון היטובים.
יש לתת תשובה לבעיית הפיצוי עבור הנזקים העקיפים כולל ימי עבודה.
במושבים יש להמשיך בפיתוח כמחוכן. יש לחלק את המחקנים הקבועים
כמו קרור בכל רפת לכל מתיישב. מקורות הפיזור במושב גדול יותר ולכן
הסיכון קל יחסית.
יש לתת עדיפות לפיתוח ענפי השדה.

גרבר:

1. דרושה החזקה שוטפת של כל המערכת הבטחונית שלא על חשבון המשקים,
דבר הדורש פתרון מידי ומהיר.
 2. במבנה המשק להמשיך במצב הקיים ולא לעצור בקו המחשבה ובכוון
הפתוח.
 3. בענין המפסמה לעצור אבל לפצות ע"י פחות שטחי המרעה ומספר ראשי
הבקר.
 4. קירור ומיון פרי הנערכת ביטובים תיתן פתרון לימי עבודה וכן מתן
ביטוי ליחיד של הפרי בכל ישוב.
- מצטרף לדעתו של זלמן בשלב זה להקים 1,000 טון באחד היטובים לשם
בדיקת הנושא.

עמי ביא:

ל ו ל

דרוש להעריך לתיקון מהיר של הלולים ודרוש מלאי חלפים למטרה זו. אין
הצדקה לסחבת בנושא זה.
במידה והבדיקה הכלכלית תורה על עדיפות ללול מבוקר יש להעריך לתיקונים
מהירים ולבצע לול מבוקר.
יש לשקול המרת ייצור בשר הודים בפיטוט בגלל אורך הגידול והשלכתו
על הסיכון. לשם כך יש צורך בבדיקה מקצועית ובמכיסות.

מ י מ

אין היום תשובה לבעיה זו.

השלחין לעומת משק החי קיימת הבעיה מה לגדל בעיקר בדרום הגולן.

י. אייגס:

1. הבעיה טאנטיים יחיו בצורה נורמלית.
2. הרצון שיהיו מקסימום יטובים עם מקסימום אוכלוסיה קבועה.
3. רוצים לדעת מה ההשקעה במיגון אלמנטרי כדי להמשיך ולעבוד
לאחר פתרון הבעיות הבסיסיות, ולא להיות מושפעים מוזקים
יטורים ועקיפים.
4. בשיקול ההשקעות צריך לקחת בחשבון את השיקול הבטחוני ולא
רק את הכלכלי.
5. העקרון של פיזור ענפים ומבנים הוא עקרון מנחה מבחינה מורלית
ועניינית.
6. חשמל - הבעיה הינה מרכזית ומסקית. מיגון של גנרטור יקר אך
צריך להתייחס לדבר בתחום הסבירות ולבדוק אפשרות שפחות יזדקקו
לחשמל מרכזי ולעשות מעגלים סגורים במשק עצמו וע"י כך למנוע
נזק מפגיעה ישירה במקור המרכזי.
7. מקבל את הגישה של משק שדה בטוח רחב ולא ענפי בעלי חי הן
מבחינת הנזק הישיר והן מבחינת הנזק המורלי.

אל"מ עופר:

כדאי להטקיע בפיתוח מקורות המים מפני שהטקיעה בפרויקט המים הינה קטנה יחסית לעומת הכנסת מבנים מתחת לאדמה.

8. פזור המשק - חלוי מבחינה מורלית, צריך לקרב ולא לפזר את מבני המשק.
9. ענפים קריטיים המאכלסים הרבה אנשים, לגביהם ואם המצב הבטחוני ימשך יש להכניסם מתחת לאדמה.
10. אין הבדל מבחינה בטחונית בין צפון הגולן לדרום הגולן.
11. אין לראות את ענף התיירות בחרמון כענף יחיד בגלל הבעיה הבטחונית ובכלל אין לבנות משק על ענף תיירות, אחד המופעל תקופה קצרה.

אל"מ רסקין: 1. בגלל השוני בבעיה הבטחונית בין צפון הגולן לדרומו יש להתייחס אחרת בצפון ובדרום לבעית פיזור המשק. בצפון אין משמעות לפיזור בגלל תצפית קבועה. בדרום יש משמעות לפיזור בגלל צורת תפעולו של האויב.

2. משק חי בדרום יש פחות חשש לפגיעה מאשר בצפון.
3. לאור המצב בצפון יש מקום לחשוב על פיתוח במשק בצפון, לאור זאת שאין משמעות לפיזור המשק, יש אולי משמעות להרחקת הענפים מהמשק.
4. פטימים עדיפים וגם הם במבנה פחות פגיע. יש עדיפות ללול קונבנציונלי על לול מבוקר.
5. משק חי כדאי אבל לא בצורה שפגיעה בהם מחסלת את הענף.
6. קירור ומיון - מפוזר ולא מרוכז. צריך להתייחס לצורת המבנה שיעמוד כנגד הפגישה אך דרוש גם שיקול כלכלי בנושא, ולא להפריז ביוקרו של המבנה.
7. יש משמעות לגישה למיקלטים וכל מקום שעובדים בו אנשים צריך להיות קשוח. וצריך להיות צמוד למבנה מיקלס שיסמך כמחסה זמני עד שיעברו למחסה הקבע.
8. ההצעה של המטע במדרון הדרומי מאוד רצויה.
9. דרוש לגמור את סקר הקרקע בגולן ולראות אם ניתן לנצל יותר קרקע אפילו במרחק.
10. מטעים באיזור תל-פרס - עבודה בשדה טוב דרוש לחכנן השקאה אוטומטית ותפעול מרחוק בכל מקרה.

פ ר ו ט ו ק ו ל

מפגישה שהתקיימה בתאריך 10.1.73 בנוכחות נציגי הישובים.

נוכחו: ה"ה: פרץ פלד - המחלקה להתישבות, יעקב ארד - המחלקה להתישבות, יעקב אייגס - המחלקה להתישבות, אל"מ ז. עופר - צ.ה.ל, אל"מ צ. רסקי - צ.ה.ל, שחר - המחלקה להתישבות, בני רוזן - המחלקה להתישבות, שמעון - רמת מגשימים, שמר שרגא - אגוד המושבים, דוד קציר - אלוט, שמעון אמיר - אלוט, גרבר משה - המחלקה להתישבות, שפע איתן - גבעת יואב, רזניק נחן - משרד החקלאות, חננאל יצחק - חבל הגליל, גביש מרדכי - נווה-אטיב, קרמר מרדכי - שניר, ציון יוזן - כפר-גינת, קותי ספר - אפיק, עמי גיא - המחלקה להתישבות, מיכה אפרתי - כפר חרוב, ידלין סלע - משרד החקלאות, יוסף שגיא - לשכת השר גלילי, מרוס גולן, רפאל שפר - ו. משק הקב"מ, יחיאל שונרי - עין זיוואן, יהודאי זלמן - הסוכנות, אבני זולבר - מרוס הגולן, אלי זיו - מרוס הגולן.

י. ארד: חבל הגליל עיבד תכנית לשלש שנים ורוצים לראות איך מתארגנים לביצוע תכנית זו לאחר האירועים האחרונים שקרו בגולן. רוצים לשמוע מנציגי המשקים את השגותיהם לגבי התכנית והצעותיהם על מנת שיוכלו לעמוד בתכנית זו התכנית התלת שנתית היא המשך לתכנית שהתוותה ב-1968. מושחת על שלשה עיקרים בסיסיים: שלשה ישובים בצפון ועוד 9 ישובים בדרום המתלכדים כגושים. פיתוח מרכז עירוני לעתיד הוא הכרח לעתיד היום ויש לסגור את החלל מעין-זיוואן לרמת מגשימים ע"י אכלוס מרכז הגולן. בקרוב תוגש הצעה לוועדת שרים לשלשה ישובים עם מרכז עירוני. אנו נעמיד בפני הממשלה תביעה נמרצת לביצוע תכנית זו.

העיקר השני הוא טכנולוגיה מפותחת עם השקעות בשלחין, בע"ז וזרזו בתיעוש, הכוונה לפיתוח תעשייה בכל ישוב שתעסיק כ-30 איש. התכנית התלת שנתית נוחתת ביטוח לפרוייקטים אלו.

דבר שלישי היא מערכת חשית מפותחת, הכוונה היא קשר בין הצפון הדרום כביש מרכזי לגולן, כביש כפר-נחום השפך וכביש הבטחה-מעה-הגויים.

התכנית נוחתת ביטוח לפיתוח מערכת טלפונים, מים, חשמל, התכנית קובעת בשטח הקרקע להגיע לעיבוד כ-60 אלף דונם דהיינו הכשרת כל השטחים ה-שייכים לישובים. אנו נמצאים עדיין די רחוק מנושא זה ונתבע מהמדינה ביצוע.

במפעלי המים נתבע פיתוח מפעלי המים בכנרת צפון הגולן ומפעל האון. במטעים אנו עומדים עם 1200 דונם נטועים וניטע החורף עוד 1600 דונם. התכנית להגיע לנטיעה סובטרופיים במדרונות.

בקר לבשר: יש כיום כ-3000 אמהות הכוונה להגיע ל-6000 אמהות.

הודים: הכוונה להעלות את הייצור ב-1500 טון ל-3000 טון.

ענף חדש הוא ענף הרפת שיפותח בצורה מזורזת והכוונה להגיע ל-1500 חולבות.

התכנית חוזה השקעה של כ-75 מיליון ל"י במשק והייצור יגיע ל-38 מיליון ל"י.

התחזית לגידול האוכלוסייה להגיע ל-3000 נפש, כיום יש 1200 נפש, עלינו לממש לכך את איכלוס מרכז הגולן ולהגיע ל-5.000 נפש ל-1976.

השאלה היא אם אנו ערוכים לביצוע תכנית זו לאור האירועים האחרונים בכדי שאנשים יראו את הגולן כביטחם...

יעקב אייגס: אנו רוצים להתרכז במגמות הפיתוח לשלש השנים הקרובות, הבעיה המרכזית לדיון היא לאור מה שקרה בגולן בשבועות האחרונים מונחה ועדה הכוללת, שתבוא להציע מההמלצות מבחינה בטחונית לגבי התכנית הכלכלית ברמת-הגולן, בפיתוח ובניה באופן קונבנציונלי בארץ, לאור ההפגזות יש לבדוק את הבעיות:

האם ריכוז ענפי המשק בטטח המשק הוא הכרחי או ניתן לפזרם? האם מפטמה מיקומה במשבצת הישוב או להעתיקה לשטח המרעה? האם כדאי לבדוק השקעות בנושא מטעים לעומת בע"ח?
האם יש משמעות בטחונות לגבי מפעלי תעשייה, כיצד יוקמו מפעלים איזוריים בצמוד למשק או יפוזרו? האם צריכה להיות השקאה קבועה עם בקרה מרחוק, האם יש מחשבות של אורן נוכל לקבל מסקנות.

אבנר: (מרום הגולן) - עיקרון אחד ברור שאין להעביר ענף בע"ח למקום אחר, יש ענפי בע"ח שבמצב הקיים לא כדאי לפתחם ואחרים כן. למשל בפיתוח בקר צריך להשקיע סכומים גדולים בגידור, מרעה זרוע וכו', ובכלל בע"ח דורשים השקעות גדולות. מים: יש להגדיל את כמות המים הכללית למשקים, יש ויכוזים לגבי יעילות בהשקיה. את השבוע החולף היה בעונת תפוא - זה היה אסון רציני, ולכן צריך להשקיע באוטומטיזציה.
הודים: מספיק כמה רסיסים שיפגעו במערכת החשמל שפוגעים בגידול, יש לעשות הסבה לפיטום.

מבני משק: לא היו בקריטריון של מבני בטחון (מזכירות אצלנו הם מועברים למבני מגורים) דרושות בריכות מים מבטון.

בחודש האחרון ישבו הרבה במקלטים ויתתה צריכת מזון גדולה, כמויות מזון נזרקות בגלל קלקול, יש לתת ביטוי כספי גם לנושא זה. יש לדאוג לפיצוי בעד נזקים עקיפים וכן להחזקה שוטפת של המקלטים וציוד הבטחון, שהוצאות אלו לא יהיו י"ע"ח המשקים.

(רמת-מגשימים) - גידולי שדה עדיפים מבחינה בטחונית על בע"ח. אצלנו עדיין

שימעה:

לא מצאו מה לגדל והכנסות מגד"ש יחסית נמוכות, כך שפתרון זה עדיין אינו עונה מבחינתנו. צריך השקאה קבועה ואוטומטית וציוד מיכני כבד, אשר יפצה על ימים שאי אפשר לצאת לשטח.

אם רוצים להגדיל את עדר הבקר יש להגדיל שטחי מרעה אפילו ע"ח שטחי אש של צה"ל. המפטמה צריכה להיות מבנה בטחוני. לא נראה באם גידול מידי יתן ביסוס למשק. המטע יניב רק בעוד 4 שנים, הודים פגיעים אך נוחים הכנסה מידית למשק.

זרוע הארנונה: יש לדאוג שתשלום הארנונה יוחש ולא תהיה סחבת!
המשק הגיש חביעה של 200 אלף ל"י לארנונה, בינתיים התקבלה מקדמה של 20 אלף ל"י בלבד.

(אלרום) - עקרונית אין מה לשנות אם מבנה המשק לאור המצב הבטחוני. הוצאת מפטמה מהמשק זו בריחה מסוימת, במשקי בית שאן ועמק-הירדן לא הוציאו בזמנו את הרפתות, הוצאת ענפי החי מהמשק מרוקנת את תכנון, הרוקתה מפטמה תעורר בעיות של גנבות, כנ"ל גם לגבי ענף ההודים. אולי צריך לעבור ל- שיטה של פיטום בלבד בלי אימון, כך באם תהיה פגיעה ההודים לא יפגעו. מים: יש ללכת לאוטומציה בהשקאה וכן פתוח מהיר של מקורות המים. ענף המטעים יהיה בצפון הגולן חוט-השדרה של המשק. ואם אין אפשרות להשקות את המטע ידוע בדיוק מה יקרה. יש להחיש את אספקת המים בצפון הגולן. הפעלת תחזיבים בנושא בטחון: יש הבטחות להשקעות בבטחון, אבל ברגע ש- מגיעים לביצוע העניין מתחיל לצלוע... יש לראות איך להזיז זאת יותר במרץ!

דודיק:

יש לעשות תעלות מגן קשר למקלטים מגן לאמבולנס והגנה למבנה התעשייתי.

(גבעת יואב) - בדרום הגולן לא נפגענו מהפגזות ישירות, הפגיעה בזמן ה- האחרון הייתה רק בהפסד ימי-עבודה דבר שהוא קשה מאד במשק המושבי, אין בכוונתנו להתפרנס מפיצויי הממשלה, פיתוח ענפי הייצור לול ורפת, אלה ענפים המבטיחים שהאנשים יהיו בקרבת מקלט, לכן כדאי לפתחם. יש לקחת בחשבון לא להכנס להוצאות כבדות מדי.

איתן:

מפעלים אזוריים: כדאי ללכת לפיתרון של מפעלים בישובים עצמם לאור האיסור לנוע בכבישים.

(עין זיוואן) - יש להמשיך בפיתוח המשקי כמו עד היום ולא להוריד את המפעלים למקום אחר, כדאי להשקיע יותר בהבטחת חיים במשק וכן במפעל תעשייתי, חשמל, תת קרקעי צריך להעביר גם לאזור המשקי ולהקים שם מקלטים. יש לעשות מינה- רות תת קרקעיות שלא יפגעו בנו במשק ולא להפוך משק למוצב, זה עולה כסף אולם אם יושבים במקום זה יש לעשות.

יחיאל:

(הקבוץ המאוחד) - ברצוני לחזק את מה שנאמר. בקיבוץ המאוחד הוסכם שאין לסטות בהנעשה כיום, צריך רק להתייחס איך לעשות זאת.
מיקום - היכן לבנות בישוב, כיצד לעשות, בגידול הודים למשל לא צריך

רפול:

לעשות בכל ישוב אפשר לעשות קטע מסויים מהגידול. אנשים לא יסכימו לחיות במקום שיש בו רק ענף אחד, כמו לול או רק גן ירק, המשק המעורב יתן חשובה לאסונות אפשריים בענף מסוים וכמו כן ימסוך יותר אנשים. איך לעשות זאת? צריך להתמסר בצורה יותר רצינית מכפי שהדבר נעשה עד כה. לדוגמא: היטובים ניבנו לפי תפישות מקובלות בארץ כמו לול הודים. המבנה הותאם לאקלים ללא החשבות בשיקולים בטחוניים.

מפסמת מרום-גולן נבנתה לפי תפיסה חדשה ביותר, אבל לא שקלו היטב את מיקומה והיו צריכים להצמד לה. לפני 50 שנה בנו רפתות מבטון... בבניה היום לא לקחו בחשבון את העניין הבטחוני. יש לקחת צוות בעלי מקצוע של מהנדסי בנין שיבדקו את הנושא.

במרום הגולן ניתן היה למקם מבנים משקיים צמוד יותר להר. גם לגבי התושבים יש לחת יותר את הדעת. אם המצב יימשך הרבה זמן יש לשנות התפיסה לגבי חיבור הבתים למקלטים, מספר אנישים במקלטים ויש לשנות את התפיסה שמקלט זה מחסה זמני.

מיגון - צריך לבצע בהקדם מיגון מבנים מפני חדירת רסיסים. הרבה זמן היתה התנגדות לחשמל תת קרקעי. החשמל תת קרקעי כפי שבוצע באלרום ומרום גולן לא בוצע כראוי, צריך לדעת לכן איך לעשות זאת. אותו בעל מקצוע שיתן פתרון יציע הצעות יקרות ובחלקן חריגה ממוסכמות אולם יש לבצע זאת. יש לפתח איפוא את המשק בהתאם לצרכים הבטחוניים של הישוב.

מ. אפרתי: (איחוד הקבוצות והקיבוצים) יש לדאוג לצד התקציבי הנוגע לפיתוח המשק, אין טעם לעשות שינוי יסודי בתכנון המשק בגלל הפגזות. אם צריך לעשות הגנה לבע"ח כמו לבני-אדם זה יעכב את הפיתוח ולא ימריצו, לכן אין להשקיע ב-בטחון בע"ח כמו בני-אדם! אם בע"ח יפגעו בהפגזות יש למצוא דרך לתיתם חזרה לישוב, להגנה עליהם אין גבול.... יש לעשות מקלטים באזור המשק. בתכנון גדר בטחוניית יש לקחת בחשבון שלא תפריע לפיתוח של המשק, ולאורח חיים סדיר.

זלמן יהודאי: לא היה יחס נכון בין התקציב המשקי והתקציב הבטחוני. אזור רמת-הגולן אינו קל לחקלאות, אי אפשר להעלות מתיישבים מבלי להבטיח להם רמת חיים גבוהה. אחרי ארבע שנים אנו חייבים לשלוח אנשים לעבודת-חוץ.... התקציב אינו עונה על הדרישה להתישבות!

אם כחוצאה לפעולת הוועדה לא יהיו תקציבים נוספים תיהיה נסיגה בהתישבות הגולן, והתקציבים לבטחון ושיכון לא יעזרו!

חיים שפר: (העובד הציוני)-יש לעשות הערכה איך יעמדו המשקים בתוך תקופת הפיתוח. במשק החי יש להתייעץ עם המומחים מה תהייה צורת הבניה. בענין המטעים לא צריך להרתע ללכת רחוק. גם ישוב בחרמון צריך ללכת רחוק, ולא לבסס על ענף אחד בלבד. בגידולי שדה יש לחפש אמצעים מתוחכמים ביותר. הבטחון באזור המשקי אינו מכוסה כל כך, חישוב הנזקים צריך לכסות בכל: נזקים ישירים, נזקים עקיפים על אובדן ימי עבודה.

עמי גיא: יש להגדיל את אספקת אמצעי הייצור ולהתקדם בפועל. יש דברים שאינם מכוסים, משרד השיכון לא מכסה את הכל וזה נופל על תקציב המחלקה לדוגמא, מים חמים, ציוד למבנים ציבוריים וזה יורד מתקציבנו ומפחית מתקציב לגורמי ייצור.

משה גרבר: האספקת הבטחוני צריך להיות איך בונים את המשק. אין כל סיבה לעשות פיתום עגלום במשק. זה לא מונע לגדל בקר לבשר המסתובב בשטח. צריך לקיים משק המתאים לדרישות הביטחוניים, ויש להקים ענפים תחליפיים לענפים רגילים. בדרום הרמה לא נעשה מאמץ מספיק בגידול ענפי השדה כמו ירקות שאינה מח-ייבת השקעה גדולה.

שרגא שמר: (איגוד המושבים)-יש משקים היושבים חמש שנים בדרום הגולן ואינם יודעים עדיין מה לגדל. אחד הדברים שיש לשים עליהן את הדגש זה ענין העמקת המחקר בקשר לגידולים חקלאיים באזור!

אבנר: (מרום הגולן)-יש ללכת על נושא של תחנת נסיונות, כל שנה מתברר לנו שאנו יודעים פחות, וצריך לקדם את נושא תחנת הנסיונות!

משה גורליק: צריך לתת דחיפה לנושא הסובטרופיים במדרונות, את ידע לגידולי שלחין רוכשים כשיש מים! יש להשקיע בפיתוח מפעלי המים ביחוד בצפון הגולן.

יעקב ארד:

לא צריך להתפשט למועקה שלא עשינו מספיק מבחינת הפיתוח. אם נשקול את הדברים, נראה שהמדינה הזרימה הרבה והתוצאות שהוגשו הם די חיוביים, בחלק המסקים לא ניתן להזרים אמצעים נוספים מפאת הקושי בקליטתם. תחנת נסיונות - החבל מעמיד שאלה זו כל הזמן ונתקלנו בקיר אטום ואין נכונות לכך, זהו מחדל של המדינה, יש להשקיע בחוקרים והקמת התחנה! ארנונה - האוצר לא הכין עצמו לצרכים הדרושים. ויש להתריע על שינוי שיטות העבודה ושל בדיקה חוזרת. הכנסה-התכנית צופה עודף ברוטו בחקלאות של 13 מיליון ל"י בחקלאות ועם התעשייה כ- 16 מיליון ל"י ל- 1000 יחידות משק, כך שליחידה יהיה 14 - 16 אלף ל"י.

ישראל שחר:

בפיתוח רפיח עושים "כמה דונם עגבניות" וחיים מזה יפה, ברמת הגולן נוסעים היום מטעים ועדיין לא ברור מה זה יתן... התכנית שעשינו היא תחזית בצפון, ענין תפוחי-האדמה נמצא על חוט השערה, נכון שהזרימו סכומים גדולים אולם הם לא מספקים. בכדי שיהודים יטבו ברמת הגולן, יש צורך ברמת קיום גבוהה יש לדרוש תקציבים יותר גדולים, לא תמיד התקציב עונה על הצרכים המיוחדים להתחשבות החדשה בגולן! שאיפתנו היא למכסימום מחיישבים ברמת-הגולן, ושכל משק ירושה מבלי להיות חלוי בארנונה. הדבר ניתן לדעתנו לפיתרון, השאלה היא ארגונית.

אל"מ ז. עופר:

יתכן שהשיטה שהיתה התאימה לתקופה מסוימת אולם אינה היום. בבעיות ארגוניות כוונתנו שאין לבסס את המשק על ענף יחיד, יש לבסס כמה ענפים כך שאם אחד מהם ייפגע-המשק לא יפגע. אם צריך לפתח יותר מקורות מים להזרים חשמל ולפתח יותר שטחים ולפזר את אמצעי הייצור-זה ניתן לביצוע. באשר לתקציבים לנו אין שליטה ישירה על התקציבים, דבר אחד ברור - אם נמליץ שאח כל ישובי הרמה יכניסו למבני בטון שאינם פגיעים-זה דורש סכומים ענקיים והרבה זמן. לעומת זאת הסוכנות שינתה את דעתה בקשר למיגון המשק, אחד הלקחים מהחקירות האחרונות הוא שיש לתת כיסוי מלא לאנשים במקומות בהם הם עובדים. מבנים בהם מרוכזים נשים וילדים מתפרות ומכבסות יש לבנותם כך שלא יהיו פגיעים מרסיסים. לצערנו אין לנו שיתוף פעולה של אוכלוסית רמת-הגולן שאינה מודעת חמיד לסכנות המיידיות. לצערי מרום גולן הגיע וק במאוחר למסקנה שיש להעביר את המזכירות... עדיף חיים בצפיפות יתר מאשר טיכון אנשים.

הדברים שהוטעמו נלקחו בחשבון ויתורגמו לשפת מעשה ונראה את המשמעות, והמסקנות יובאו בפני הגורמים המתאימים.

י. סלע:

תפקיד הועדה הוא שיטובי הגולן ימשיכו בפעילותם והתפתחותם. לכן היה חשוב לשמוע את ההערות. לאחר שנות הפיתוח הראשוני כל אחד לומד את התצבים המקומיים ויש לנצל זאת, ענף בקר לבשר הוא ענף מרכזי ויש לפתחו, יש שאלה היכן צריכה להיות מפטמה. אפשר גם לדחות את הקמתה לגבי הלול דעת הרבים שיש לפטש את הגידול ולא ללכת לגידול מבוקר. לגבי ענף המסע הועלתה המחשבה למסעים טובשרופיים במרחק, יש לבדוק הצעה זו ביחוד לאור הגדול אליו הגענו בפיתוח נשירים. קרור: יש לדחות את ההכרעה עד לאחר שיוברר במשך שנתיים נושא הבטחון. השקיה: יש בידינו האמצעים להפעלה מרחוק, זה עדיין בשלב נסיוני, הנושא הוא יקר מאד. אך צריך לבצע את הניתן לבצע היום מבחינה זו. תחנת נסיונות למחקר חקלאי בגולן: הבעיה מסובכת ומדינת ישראל הולכת לרכוז המחקר ולא פיזורו, מינהל המחקר שקל את התביעה הנ"ל ודחה זאת. בינתיים יוקמו שני צוותות למחקר לצפון ולדרום.

י. אייגס:

הנושא הכלכלי יתווה לנו את הדרך, אחד הדברים היסודיים הוא שאנו רוצים להעמיד למחייבים ברמת הגולן עודף ברוטו גבוה יותר מאזורים אחרים. מצב התקציב במדינת ישראל הוא בכי רע ובעיות תקציביות היו ותהיינה, השקענו ב- 71/72 14 מיליון ל"י ו- 6 - 7 מיליון ל"י בקידום, אם נרצה ללכת בקצב קידום גדול אנו עלולים למכור את התקציב לשלש שנים.

לאור המצב שנוצר היום נצטרך למצוא פתרונות תקציביים היום וחלק מהתקציבים יהפכו להשקעות בבטחון המבנים. ארגון: יש לבצע התארגנות מסוימת של הישובים בניהול משא ומתן עם האוצר, נצטרך להעריך כך שאם יעמדו תקציבים לרשותנו - נוכל להפעילם במהירות.

גם החבל צריך להתארגן ולהקצות עובד שיעמוד בקשר עם המוסדות השונים
בביצוע הפרויקטים.

מבחינת מבנה המשק וצורת הבעיות בין משק קיבוצי ומושבני יש הבדל גדול
במבנה, לזה נצטרך להקדיש זמן, היות ולא ניתן לעשות במשק המושבני
דברים התואמים למשק הקיבוצי.

כמו כן נצטרך לבדוק את העלות של כל הנושאים בכדי לראות את סדר ה-
עדיפויות.

פרוטוקול הדיון במטכ"ל 11.1.73
=====

נוכחים: ה"ה: י. עופר, י. אייגס, שגיא, סלע, רסקין, פלד.

1. ארגונה: טוכס עם סלע שיועבדו קריטריונים בנושא זה בהסתתפות משרד החקלאות וזינגר מהמשרד האזורי בקרית-שמונה.
2. תיק בטחוני: אל"מ רסקין יכין תוכנית להשלמת התיק ומה יש להוסיף על מנת לישוב להגיע אליו.

- אל"מ עופר:
- א. פיזור ענפים: השליחין מפורז. בבעלי חיים יש ללכת לתקופות גידול קצרות. לגבי פיתוח שטחים נוספים הניתנים לעיבוד. הועדה צריכה להצביע מהן מגבלות הפיתוח של השטחים הנ"ל. יש לזרז פיתוח מפעלי מים.
 - ב. מיגון: מחסנים מחפריים בבטון 20 ס"מ. מקלטים עם מנהרות לירידה. על המבנים הקשיחים להיות עשויים מדורים מדורים. יש לבדוק את העלות לנ"ל ומשך הזמן לביצוע.
 - ג. מקור הזרם: גנרטור גדול, או מספר גנרטורים צמודים ל- קטעים משקיים.
- י. אייגס:
- הבעיה, שנוי או השארת המסגרת התכנונית הקיימת, המצב כיום: שליחין: אינו מפותח מהסיבות: א. פיגור בביצוע מקורות המים, ב. אין עדיין מספיק ידע בגידולים, ולכן דרוש מחקר חקלאי.

- ענפי חי: א. בעיית המפטמה; ב. הודים לעומת פטימים; ג. לול מבוקר לעומת קונוונציונלי.
- השאלה היא האם לפזר מבני המשק או לא בגלל פיזור האש הארטילרית. אין מקום לפיזור המבנים וכמו כן פיזור המבנים מצריך שמירה נוספת על רדיוס יותר גדול.

- מסקנות ביניים:
- א. הפיזור המשקי אינו משמעותי ומייקר את התשתית, התכנון הנוכחי עונה על הצרכים ויש לשלב גורמים בטחוניים ושיקולי תכנון ומיקום מבנים, במסגרת התכנית המחבר הקיימת.
 - ב. אין צורך בשינוי תוכנית אב. יש צורך להגדיל את קצב פיתוח השליחין ופיתוח מקורות המים, רצוי להגדיל את משקלו היחסי של ענף גידולי השדה כולל את המטעים ובמיוחד סוב-טרופים במרחק.
 - ג. מפטמה - לדחות את הביצוע עד שהמצב הבטחוני יתבהר ולהגדיל את מספר ראשי הבקר במשק - בהכנסה אלטרנטיבית.

ד. הודים מול פטימים, יש לפנות למשרד החקלאות בנושא באמצעות המרכז לחכנון.

ה. לקדם את נושא המחקר שלחין ובעיקר בדרום הגולן.

ו. מאמץ את התוכנית המשקית של הגולן.

ז. במשק המושבי אין שוני אך, יש להמנע בהקמת מחלבה מרכזת ויש לעשות מתקני קירור משקיים - נפרדים. לגבי השאר אין כל שוני מהתכנון הקיים במשק הקיבוצי.

מיגון מתקנים: א. למגן את כל המתקנים המרכזיים ושבהם עובדים אנשים, יש לעשות מקלטים צמודים לשהייה קצרה.

ב. מתקני מים רזרביים וצנרת תת-קרקעית. המדובר על 200 - 300 מ"ק לישוב.

ג. חשמל - מקום מרכזי להספקה לכל המשק ויחידת גנרטור ניידת להעברה במקרה של פגיעה ביחידה הרזרבית.

בעיות אזוריות: א. בעיות מוניציפליות יפתרו במרכזים כדוגמת בני יהודה.

ב. יש לפזר את המתקנים האזוריים.

ג. קירור 1,000 טון הראשונים ניפונים לריכוז או לפיזור בהתאם לשיקולים בטחוניים - כלכליים.

ד. צריך לקבוע קריטריונים לכבישי בטחון וקמנדקרים מדופניה בהתאם לגודל המשק החקלאי והצרכים הבטחוניים. על השרקטורים להיות מדופנים.

יש לעשות את הערכה התקציבית לנ"ל ומשך הביצוע.

פרוטוקול מדיון דיון בנוכחות מר פס - משרד השיכון

פס: משרד השיכון בונה בניה בטחונות לפי תקן אג"מ הגמ"ר במושבים ובקבוצים.

חשמל: משרד השיכון לוקח בחשבון את הצורך בחשמל תת-קרקעי ובודק את ההפרש בין הקווים העיליים לתת-קרקעיים. במידה ותהיה דרישה מצה"ל לביצוע הקווים התת-קרקעיים הדבר ייעשה באם יהיו מקורות מימון.

בישובים: נב, חרוב וחיספית, הביצוע יהא תת-קרקעי, לפי דרישות צה"ל.

אל"מ עופר: 1. הועדה תמליץ שכל המבנים המשקיים והציבוריים ייעשו מבטון. יש לבדוק את העלות ומשך הזמן.

2. מציע שמשרד השיכון ירכז את התכנון והביצוע בחשתיים ובהקמת מבנים.

פס: הדבר דורש הסדר.

אייגס: מציע לשתף את משרד השיכון בתכנון. על פי הסטנדרטים הנדרשים ע"י צה"ל וזאת תוך ניצול הידע והנסיון שנרכש בחבל הגליל.

אל"מ עופר: ממליץ שלא יהיה מבנה שיש בו אנשים ושיבנה מחדש - שלא יהיה קשיח או מוגן מבחינה בטחונית.

אייגס: פס יתן הוראות מתאימות לשטרן.

אל"מ רסקין: לאור הנסיון מציע שחדרי השינה יהיו בצד המערבי - בבתים חדשים, אם זיגוג משורייין.

פס: לא היתה חביעה לנ"ל ולכן הדבר לא נלקח בחשבון.

פגישת הוועד עם נציגי התנועות 11.1.73

נכחו: ה"ה: אריה נחמקין, בר לבב יצחק - העובד הציוני, חיים שפאר - העובד הציוני, גדעון הרמלין - האיחוד, קריצד אהרון - מ.א. גליל עליון, יונה רוזן - מ.א. עמק הירדן, מוני חמל - מ.א. גליל עליון, רפאל שפר - ועדת המשק הקבה"מ, חיים לציין - איחוד, מנחם כולל - מ.א. עמק הירדן, יצחק סלע - מ. החקלאות, זאב כץ - הקבוץ המאוחד.

מוני חמל (מועצה איזורית גליל עליון)

כדאי לחלק את הגולן לשני חלקים איזור צפוני ישתייך למ.א. גליל עליון ויקבל שם שרותים ואיזור דרומי ישתייך למ.א. עמק הירדן ויקבל שם שרותים איזוריים. הנסיון מראה שאין מקום להקמת מועצות קטנות משרד הגולן יש מקום להקמת שרותים ספציפיים הקשורים רק בגולן. תמצא הדרך לתת גושפנקה רשמית להצמדת ישובים מעבר לקו הירוק למועצות הקיימות.

גדעון (איחוד)

1. דרוש פיתוח על בסיס משקי בכוון כזה שהמשקים לא יהיו תלויים בחסדי הארנונה.
2. היום ענפי המסע והשלחין בסדר עדיפות אחרון בגלל בעיות תקציביות.
3. יש צורך לתת עדיפות לפיתוח נושא המים ומסך גידולי השדה והמסע.
4. לא להוריד את המסך מתחת לאדמה יש להתאים את ענפי המסך למצב.
5. ענין ההודים ברמה אינו במקום והגידול בהודיות מבוקרות אינו טוב.
6. דרושה הסבה מהודים לפטימים.
7. מבנים שעובדים בהם צריכים להיות בטחוניים.
8. ענפי חצר - הבסיס הוא איתן ואין להוריד ענפים המתאימים.
9. מבחינת שיקולים מונוציפליים יש לקשור את דרום הרמה לעמק הירדן ואת צפון הרמה לגליל העליון, פרט לשרותים ספציפיים של הגולן.

זאב כץ (קיבוץ מאוחד)

1. יש לבדוק את אספקת הבטחוני בפיתוחו של כל ישוב לגופו.
2. המשק צריך להיות כלס ולא נכה במבנהו ולא ליצור ספק משק ספק מוצב.
3. המוביל הבטחוני הוא האדם ולכן צריך להיות מקלט בכל מקום.
4. דרוש שיהיה גג קטוח בכל מבנה בו עובדים אנשים וכן ירידה קרובה למיקלט שאפשר לשהות בו הרבה שעות אחרת גורם הדבר לבריחה מהמיקלט ברגע של רגיעה מדומה.
5. גם במסעים דרוש שיהיה מקלט מותאם לתנאים ולא רק מחסה.
6. פיתוח ההודים במבנים לא מבוקרים כאשר המבנים הקיימים ישמשו לאמון.
7. השקאה קבועה אם אפשרות לשליטה מרחוק.
8. פתוח הענף התעשייתי.
9. פתוח משקי בהתאם לאפשרויות הקליטה ללא מיגבלה תקציבית.

חיים לדין (איחוד)

1. רשת החמל חייב להיות תת קרקעית דרושה הגנה על מקור הזרם.
2. ענף התעשייתי בקיבוץ תת קרקעית.

3. הישיבה במיקלטים ללא מעטה אינה רצויה ודורשת פיתרון.
4. קצב ביצוע של ההמלצות צריך להיות מהיר.

מנחם כולל (מועצה איזורית עמק הירדן)

1. בשטח המוניציפלי בדרום יש בעיות ספציפיות.
 - א. יש שלושה מרכזים: א. בני יהודה
 - ב. היספית
 - ג. קבוצת קיבוצים
- ולכן דורש פתרון לבעיות המוניציפליות, המרכז בבני יהודה נותן פתרון לדבר.
- לדעתי צריך את איזוריים לשרותים מוניציפליים.
2. מפעלים איזוריים - יש צורך להצמיד את הישובים בענפים המתאימים למכשירים הקיימים. רק במיקרים יוצאי דופן צריך להקים במקום שרותים.
3. נ ז ק י מ - יש נסיון בעמק הירדן וכדאי להשתמש בנסיון זה ולהתאימו לבעיות הגולן.

יודנפרוינד (איגוד המושבים)

1. אנו בעד להגדיל שלחין על חשבון משק בעלי חיים.
2. דרושים מקלטים ליד איזור המשק וליד מקום תעסוקה של אנשים.
3. את המשק יש לפתח בהתאם ליכולת הטבעית שלו.
4. אין להסיע ילדים למוסדות חינוך רחוק מהבית.
5. שרותים מוניציפליים שיהיו בישובים במידת האפשר והכדאיות.

בר לבב (מושבי העובד הציוני)

1. דרוש לתבוע פיצויים עקיפים בחקלאות, תעשייה ותיירות. הבדיקה והביצוע שלהם צריך להיות מהיר.
2. דרושה הגדלה והגברה של שטחי השלחין ופחות מהיר של מקורות המים.
3. המטרה לאכלס את הישובים ולכן אין לעשות פניקה וצריך לפתח את המשק בקצב מהיר.
4. יש לקחת בחשבון יח' בניה בלתי גמורות כמרכיב לאיכלוס כח אדם פוטנציאלי.

אהרון נחמקין (מושבים)

1. במושב הפיזור גדול מאגר בקיבוץ ולכן גם השפון מתפזר.
2. צריך להקטין את הסיכון בלי לפגוע בצורת המשק וכיוון פיתוח.
3. אין לשנות מאורח חיי הישוב.
4. אין לעוות את המשק לאור הסיקולים הבטחוניים.

אליעזר בן-יעקב

1. אין להקים מבנים תת קרקעיים מוטב לעשותם מעל הקרקע ומוגן, אבל לא לעבוד מתחת לקרקע.
2. אין לעבור לפסימים מאחר והודים מתאימים לגולן מבחינה אקלימית.
3. פתוח הישובים מהיר ככל האפשר בהתאם לקצב יכולת הקליטה של המשק.
4. את הקירור יש לפצל ולא לעשותו מרוכז.

חייט ליצין

שלחין חשוב - פרושו חישמול וקידום נושא זה דרוש פחות מהיר של מקורות המים.

רפול (הקיבוץ המאוחד)

לאור המצב הבטחוני יש להסיר את המגבלות התקציביות מעל הישובים וזה גם יקבע איך יבוצעו המלצות הועדה וכן את המורל בישובים ברור שהביצוע צריך להיות תואם את התנאים הבטחוניים ואת אפשרות הקליטה ע"י המשק.

11.1.73

פגישת הוועדה עם יחיאל אדמוני

נוכחו: ח"ה: אל"מ עופר, י. אייגס, י. אדמוני, אל"מ רסקין, סלע, יליף, שגיא, א. בן-יעקב, דוד הכהן.

לאחר הצגת הנושא ע"י מר י. אייגס התייחס אדמוני לנקודות הבאות:

1. לאור המצב הבטחוני, יש מקום לבדוק באם מיקום הישובים במרחב היסטפין וחל-זיתים, הוא את המצב. כמו-כן לבדוק באם תוכנית הבינוי עונה על הדרישות או שצריך לעשות שינויים.
2. שרותים מוניציפליים לישובים (בי"ס, מרפאה, שרותי קניות) שאינם גדולים, דרושה בדיקה באם אין צורך בשנויים בתוכניות ובמיקום. כמו-כן, יש מקום לבדיקה באם מקימים בית עם אזורי.
3. לגבי מפעלים כמו בני יהודה - המוקמים בחיספית, דרושה בדיקה באם לבנות אותם במקום, או להורידם למדרגת שטח יותר נמוכה.
4. בית קירור בדרום הגולן, היתה החלטה לבנות אותו בגלל תעסוקת חורף בישובים. היום אין להתייחס למחקני אריזה.

סיכום:

1. דרושה בדיקה למיקום הישובים.
2. דרושה בדיקה למיקומם ואופיים של מחקנים איזוריים.
3. אני נגד ביטול המפטמות ומציע להקים מפטמות אפילו מחוץ לישוב.
4. יש לבדוק את בעיית רפת החלב.
5. יש לפתח בהקדם את נושא השלחין והמטע.
6. לגבי מבני תעשיה, יש להעמידם על הקרקע, אבל לסדר מקלט מתאים. הבעיה של ריכוז תעסוקה להרבה אנשים במקום קטן, דורשת בדיקה להגנה בדרך לא שגרתית.

אל"מ רסקין: יש אפשרות למגן את הכלים העדינים מפני פגיעות ישירות.

י. אדמוני: שר הבטחון הציע לעשות את המפעלים בחולות עיליות וע"י כך לתת להם הגנה מפני פגיעות ישירות. כדאי לבדוק הגנה מסוג זה לגבי לולים והודיות, זה מגן מפני פגזים בין ההודיות. מחקני השרותים המשקים, אפשר וצריך לפזרם במסק. המקום הקונקרטי של כל מחקן צריך להיות מתואם עם הפיקוד.

אל"מ רסקין: לאור המצב יש לבדוק מחדש כל מחקן שיוקם בשטח.

תאריך, 25.1.73

סיכום פגישה עם מר שטאוב משרד האוצר

פרץ: איך ניתן לפצות ישובים על אובדן ימי עבודה כתוצאה מפעולות בטחוניות.

שטאוב: לא ניתן פיצוי עבור ימי עבודה, אך ניתן פיצוי על השבתת ציוד וכן על תוצאות עבודה במידה ומוכת שלא היה שימוש לעבודה באותו זמן. כעקרון ניתן לישובים אותו הפיצוי שניתן בזמנו לישובי ספר איזור א' בתחום הקו הירוק.

פרץ: איך ניתן לפצות בנזק עקיף ציוד של קבלני משנה שאינם בבעלות הישוב.

שטאוב: אין פיתרון לבעיה מאחר והתקנות אינן מאפשרות לתת פיצוי, צריך להעלות בפני ועדת השרים שתשנה את התקנון.

פרץ: איך ניתן לפצות ישוב על הוצאת יתר כאשר מחמה פגיעה ביטחונית לא ניתן לחקן ציוד במסגרת הישוב.

שטאוב: במסגרת הפיצוי עבור נזק עקיף או השבתת ציוד ניתן לפצות את הישוב.

פרץ: איך ניתן לפצות את המשק נוה-אטיב על אי הפעלת אתר החרמון.

שטאוב: ניתן לפצותו על-ידי מתן פיצוי על השבתת ציוד במידה והנכס נמצא במטבח הישוב והמשק יכלל בהכרזת השר.

פרץ: איך ניתן להגדיל את המקדמות לישובים ולהקל על קבלת הכספים.

שטאוב: אנו מנסים היום לתת הפיצוי למשק באמצעות הבנקים שהם עובדים איתם על-ידי העברת זיכוי מבנק ישראל.

פרץ: מה אם הגדלת המקדמות ע"ה הפיצוי.

שטאוב: במידה והמשק מבקש מקדמות במסגרת הנזק לא תהיה בעיה להגדיל את המקדמות.

פרץ: מה קורה אם אותם הישובים אשר עברו את חמש שנות קיומם בגולן וחייבים במס.

שטאוב: יש מספר בעיות איתם:

1. מי ישלם עבורם את הארנונה?

2. למי ישלמו את הפיצויים?

על זאת אני מבקש תשובה מהמשקים.

3. אנו צריכים לדאוג לתשלום הסיכון שלא יהיה גבוה מזה המסולם בישראל. לצורך זה אנו פונים על-מנת שיטנו את התקנות הנהוגות היום.

ריכוז הוצאות בשחונות למיגון מפניט

ה י ש ו ב	מוטך ממגריה	מכבסה וקישור	מכונני מים	בריכות בשחון	סה"כ	חוספת למבני-תעשייה
רמות	100.000	-	-	230.000	230.000	-
גבעת יואב	100.000	-	-	-	100.000	-
נוב	100.000	-	-	130.000	230.000	-
וויטפין	-	-	-	130.000	130.000	500.000
בני יהודה	-	-	300.000	-	300.000	-
נאות גולן	100.000	-	-	130.000	230.000	-
רמת-מגשימיה	100.000	-	300.000	130.000	530.000	150.000
מבוא-חמה	100.000	30.000	-	130.000	260.000	200.000
אפיק	100.000	30.000	-	130.000	260.000	-
חרוב	100.000	30.000	-	130.000	260.000	300.000
אל דומ	40.000	30.000	-	130.000	200.000	200.000
מרום גולן	250.000**	-	-	-	-	-
	30.000	30.000	300.000	-	610.000	-
עין-זיון	100.000	30.000	-	130.000	260.000	150.000
שניר	30.000	30.000	-	130.000	190.000	-
נוה-אטיב	250.000*	-	-	130.000	380.000	-
	1,500.000	210.000	900.000	1,560.000	4,170.000	1,500.000

* מיגון מהנה שירותים מרכזי.

** מיגון במחצבה של הסוף.

תקציב פיתוח מקורות המים

(מעל המוקצה בתקציב מקורות 73/4)

ה מ פ ע ל	התפוח המתוכננת היום במ"מק	תק"ס מים מתוכננת	סכ"ה תפוחה אחרי בצוע הרחבה	הוס' תקציב באלפי ל"הרחבה
1. מפעל פחם	0,3	0,7	1,0	1,2
2. מפעל כנד"ג	3,5	-	3,5	1,850 *
3. בריכת רם				
אל - רום				
מרום גולן	1,5	1,3	2,8	2,840
עין זיוון				
4. סידור מי שתיה				
מבוא חמה				1,220 *
אל רום				
סכ"ה	5,3	2,0	7,3	7,090

מסגרת תקציב זו היא קטע מתוכנית פיתוח מקורות המים בגולן ומטרתה לקדם את פיתוח מקורות המים באותה קיבולת המסוגלת להקלט ע"י היטובים. אין תקציב זה כולל רישות השטח, אלא רק את הבאת המים לראש השטח.

* סך זה כולל השקעות הדרושות בחלוקת המים לשטחי היטובים. אם לא תבוצע, לא ינוצלו המים בצורה יעילה.

** השקעה זו מטרתה למתן סידורי בטחון לקו המי שתיה ליטובים ולהבטחתו מפני פגיעה בטחונות.

חוספת הקציב החישובית לקידום ענפים

ה מ ש ק	הקיף תלוש המוצע	סכום ההשקעה	חוספת ערוץ ברוטו
אל רות	בקר לבשר 200 אמהות	250.000	80.000
אפיק	פיתוח ענף הרפת	150.000	60.000
חרוב	פיתוח ענף הרפת	150.000	60.000
מבוא חמה	בקר 200 אמהות	230.000	80.000
מרום גולן	בקר 200 אמהות	250.000	80.000
	פיתוח צבעונים 50 ד'	140.000	100.000
מגשימים	בקר 200 אמהות	250.000	80.000
עין זיון	שלחין 500 ד'	250.000	120.000
שניר	בקר 200 אמהות	250.000	80.000
גבעת יואב	בקר 100 אמהות	130.000	40.000
	מסע טובטרופיים 50 ד'	120.000	40.000
נאות גולן	בקר 200 אמהות	250.000	80.000
רמות	50 ד' פרדס	125.000	40.000
	50 ד' אבוקדו	125.000	50.000
נוב	פיתוח ענף הרפת	200.000	96.000
נוה אטיב	מסע 100 ד'	150.000	100.000
		<u>3,000.000</u>	<u>1,086.000</u>

השלמת בטחונות לתקן ישוב בגולן

הפרש בטחוני	תקן בטחוני	תקן רגיל	
			<u>קיצוץ</u>
-	1,200.000	1,200.000	שלחין 2,400 ד'
455.000	627.000	172.000	ציוד עליון 21,600 מ'
200.000	1,600.000	1,400.400	מסע 400 ד' x 3,500 ל"י
150.000	550.000	400.000	ציוד וכלים
-	1,000.000	1,000.000	רפת
-	200.000	200.000	ענף חי שלישי
-	600.000	600.000	פיהוט 200 טון
500.000	1,000.000	500.000	תעשייה
215.000	535.000	320.000	מבניה שונים 536 מ'
-	430.000	430.000	שונות
	160.000	160.000	הון חוזר מקלאי
<u>1,520.000</u>	<u>7,902.000</u>	<u>6,382.000</u>	סה"כ...

הגידול הינו ב-24%

מושב

2.500	12.300	9.800	שלחין 28 ד'
5.000	15.000	10.000	ציוד וכלים
1.500	19.000	17.500	מסע 5 ד'
4.000	10.000	6.000	ציוד וחליבה
-	690	690	חריש עמוק
-	2.300	2.300	הון חוזר
3.000	231.500	18.500	טכנת רפת
-	13.000	13.000	פרות
	300	300	מכל תערובת
-	1.500	1.500	מניות
<u>16.000</u>	<u>95.590</u>	<u>79.590</u>	סה"כ...

הגידול הינו ב-20%

הצעה לפיתוח שטחי מטע במדרונות הכנרת 17.1.72

נמסר ע"י בני רוזן.

בהתאם להערכתנו יש במדרונות הכנרת שטחי קרקע בסדר גודל של כ- 2,500 דונם אשר עלולים להתאים למטע סובטרופי או פרדס אשכוליות.

פיתוח שטחים אלו יזפשר הקצאת יחידה בסדר גודל של כ- 200 דונם מטע לכל אחד מישובי רמת הגולן.

עפ"י הצעת תה"ל מקור המים לשטחים אלו יהיה מהירדן בקו גרביטציוני, אשר יוליך כמות של כ- 3 מיליון מ"ק, ההיקפה הדרושה מסתכמת ב- 3 מיליון ל"י. משך הביצוע מסגרת שנה.

העולות הנדרשות לשם ביצוע:

1. סקר מפורט של השטח.
2. הכשרת קרקע.
3. תכנון מפורט של קו המים.
4. ביצוע הקו.

יתרונות הנטיעה של השטח הנ"ל:

1. מטעים הנמצאים בשטח עורפי לגדול אשר הגישה אליהם תהיה נוחה במידה ויבוצעו הכבישים המוצעים בתכנון הפיתוח.
2. איזון בלוח העבודה - יספקו עבודת חורף לישובים אשר חסרים תעסוקה באותה תקופה.